

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr. 1a-321/2023

Judecătoria Bălți Sediul Sîngerei
Judecător: Mihaela Scripluc

DECIZIE În numele Legii

18 ianuarie 2024

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

În componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul:

Ion Talpa

Judecătorii:

Oxana Mironov și Svetlana Șleahțiuki

Grefieri

Rodica Ocerednii, Valeria Dioneac

Cu participarea:

Procurorului

Inga Pascari

Avocatului

Elena

Negru

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de procurorul în Procuratura r-lui Sîngerei, Marian Ramașcan împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei din 10.01.2023, în cauza penală de învinuire a lui:

Gîsca Nicolae *****, născut la ***** , INDP ***** ,
originar și domiciliat în sat. Chișcăreni, r-nul Sîngerei,
căsătorit, doi copii minori la întreținere, studii medii
incomplete, ne supus serviciului militar, ne angajat în
câmpul muncii, cetățean al Republicii Moldova, anterior
judecat;

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (1) Cod
penal,-

Termenul de examinare a cauzei:

În instanța de fond: 02.07.2020-10.01.2023;

În instanța de apel: 14.04.2023-18.01.2024;

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de
argumentele recursului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru
expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

a constatat:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătorei Bălți sediul Sîngerei din 10.01.2023, Gîsca Nicolae a fost achitat în învinuirea adusă lui în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii (pe episodul cu partea vătămată Naclacevschi Vasile).

Gîsca Nicolae a fost achitat în învinuirea adusă lui în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii (pe episodul cu partea vătămată Cipișciuc Vadim).

Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Gîsca Nicolae, se învinuiește de organul de urmărire penală în aceea că el, urmărind scopul dobândirii în mod ilicit a bunurilor altei persoane prin inducere în eroare a lui Cipișciuc Vadim, prezentându-i ca adevărată o faptă mincinoasă, sub pretextul desfășurării unei afaceri de creștere a peștelui și a păsărilor la iazul pe care îl deține în condiții de arendă în satul Tăura Nouă, raionul Sîngerei, la 28.10.2014 a solicitat și a primit de la ultimul bani în sumă de 10 500 euro, care la acel moment constituiau 195544,65 lei, obligându-se ca în toamna aceluiași an, după realizarea peștelui să-i restituie lui Cipișciuc Vadim suma de bani nominalizată. Ulterior, Gîsca Nicolae a realizat peștele crescut în iazul nominalizat, iar banii obținuți în urma afacerii, în continuarea intenției sale de a-l înșela pe Cipișciuc Vadim, ilegal i-a însușit, comunicându-i ultimului date mincinoase precum că peștele din iaz a pierit și careva profit nu a avut, fapt prin care i-a provocat ultimului daune în proporții deosebit de mari în sumă de 195544, 65 lei.

Acțiunile inculpatului Gîsca Nicolae au fost încadrate în baza art. 190, alin.(5) Cod penal- escrocheria, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Tot el, urmărind scopul dobândirii în mod ilicit a bunurilor altei persoane prin inducere în eroare a lui Naclacevschi Vasile, prezentându-i ca adevărată o faptă mincinoasă, sub pretextul desfășurării unei afaceri de creștere a peștelui la iazul pe care îl deține în condiții de arendă în satul Tăura Nouă, raionul Sîngerei, în toamna anului 2015 a solicitat și a primit de la ultimul bani în sumă de 500 euro și 200 dolari SUA, care la acel moment constituiau 14 645 lei, obligându-se ca în timp de o lună de zile, după realizarea peștelui, să-i restituie ultimului suma de bani

primită. Ulterior, Gîsca Nicolae a realizat peștele crescut în iazul nominalizat, iar banii obținuți în urma afacerii, în continuarea intenției sale de a-l înșela pe Naclacevschi Vasile, ilegal i-a însușit, comunicându-i acestuia date mincinoase precum că, peștele din iaz a pierit și careva profit nu a avut, fapt prin care, i-a provocat daune în proporții considerabile în sumă de 14 645 lei.

Acțiunile inculpatului Gîsca Nicolae au fost încadrate în baza art. 190, alin.(1) Cod penal- escrocheria, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, acțiuni care au produs daune considerabile.*

Solicitările apelantului:

Sentința de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 402 Cod penal a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura r-lui Sîngerei, Mariana Ramașcan solicitând în acest sens admiterea apelului depus, casarea sentinței Judecătorei Bălți sediul Sîngerei din 10.01.2023, rejudecare cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu recunoașterea vinovăției lui Gîsca Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și de a-i stabili pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani închisoare; recunoașterea vinovăției lui Gîsca Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și de a-i stabili pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1(unu) ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de a-i fi stabilit lui Gîsca Nicolae pedeapsa definitivă sub formă de 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În susținerea solicitărilor, acuzatorul de stat a menționat că, instanța de fond în mod tendențios a apreciat probele examinate atât în cadrul urmăririi penale cât și în ședința de judecată, iar în cele din urmă a pronunțat o sentință nefondată urmând a fi casată integral.

Susține acuzatorul de stat faptul că, vinovăția inculpatului Gîsca Nicolae se dovedește prin declarațiile părților vătămate Cipișciuc Vadim, Naclacevschi Vasile, a martorului Valeriu Prisăcari.

În afară de aceasta, vinovăția inculpatului se mai confirmă și prin probele scrise examinate în cadrul cercetărilor judecătorești și anume:

- copia contractului de împrumut din 28.10.2014 din care rezultă că, Cipișciuc Vădim a dat în împrumut d-lui Gîsca Nicolae *****, suma de bani în valoare de 10 500 euro, care recalculați în conformitate cu cursul oficial al Băncii Naționale, în

acea perioadă de timp constituia 195544,65 lei, ce vor fi rambursați până la data de 01.04.2015. (f.d. 38); conform informației din registrul „Acces Web” după Gîsca Nicolae nu sunt înregistrate careva mijloace de transport, (f.d. 64); conform informației de la Agenția Servicii Publice „Departamentul Cadastru” după Gîsca Nicolae nu este înscris dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile, (f.d. 63); conform informației parvenite de la Direcția Teritorială pentru Asigurarea Alimentelor, atât pe numele lui Gîsca Nicolae cât și pe numele lui Spînu Grigorii nu au fost eliberate autorizații sanitare veterinare de funcționare a bazinelor acvatice. Din această informație rezultă că, Gîsca Nicolae nici nu avea dreptul să practice activitatea de arendă a bazinelor acvatice. (f.d. 55); conform informațiilor prezentate de către primăriile s.Biliceniei Vechi, Chișcăreni și Tîura Veche este stabilit că, lui Gîsca Nicolae din anul 2014 până în prezent nu i-a fost atribuit niciun iaz în arendă, fapt din care rezultă că Gîsca Nicolae a însușit prin înșelăciune banii primiți de la Cipișciuc Vădim, prezentând ca adevărată o situație falsă, precum că desfășoară o afacere de creștere a peștelui, (f.d. 57, 61,62).

Susține acuzatorul de stat că reieșind din probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în cadrul ședințelor de judecată, s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, or afirmațiile inculpatului în partea ce ține de faptul că, tot peștele din iaz a pierit și nu l-a realizat, neavând posibilitatea să obțină surse bănești pentru restituirea banilor obținuți de la Cipișciuc Vădim, nu și-au găsit confirmare prin probele examinate.

Mai mult decât atât, din declarațiile martorului Prisăcaru Valeriu rezultă că, în perioada care se referă la evenimentul faptei, inculpatul a venit la piață pentru a realiza pește și chiar din declarațiile martorului apărării Voloșciuc Anatolie, rezultă că el împreună cu 10 persoane a participat de mai multe ori la tragerea năvodului din iazul administrat de către inculpat la solicitarea ultimului.

Același martor al părții apărării Voloșciuc Anatolie a confirmat faptul că, a pierit pește în iazul administrat de către Gîsca Nicolae, dar a menționat că anume el l-a strâns de pe iaz și a pierit aproximativ de la 10 la 100 kg de pește.

Prin urmare, din cumulul probelor administrate și prezentate instanței, se confirmă cert intenția lui Gîsca Nicolae de a însuși bani de la părțile vătămate prin înșelăciune, cu rea voință, premeditat intenționând să nu restituie suma de bani primită de la aceștia.

În ceea ce ține dobândirea prin înșelăciune a surselor bănești de la partea vătămată Cipișciuc Vădim, s-a constatat că, din probele acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul cercetării judecătorești, rezultă că, Gîsca Nicolae a obținut profit în urma afacerii (peștele realizat) în care a investit banii obținuți de la Cipișciuc Vădim, însă nu i-a restituit ultimului ci i-a folosit pentru necesități personale.

Urmare celor expuse, consideră acuzatorul de stat că, instanța de judecată la adoptarea sentinței, a examinat unilateral probele și a constatat existența unor relații de ordin civil și s-a bazat în mare măsură doar pe declarațiile inculpatului și a martorilor apărării, însă și acestea au fost luate în considerație selectiv, fără a scoate în evidență declarațiile martorului apărării Voloșciuc Anatolie, care a declarat că, a tras năvodul de mai multe ori împreună cu alte persoane la indicația lui Gîsca Nicolae și a scos pește din iaz, precum și declarațiile martorului Prisăcaru Valeriu, care a declarat că, inculpatul a venit la piață pentru a realiza pește.

Argumentele părților:

În fața instanței de apel procurorul participant Inga Pascari a pledat pentru admiterea apelului formulat ca fiind fondat cu casarea totală a sentinței instanței de fond, rejudecarea cauzei potrivit modului primei instanței cu pronunțarea unei noi hotărâri cu recunoașterea vinovăției lui Gîsca Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) art. 190 alin. (1) Codul penal cu stabilirea acestuia pedeapsa sub forma de închisoare, tot odată în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, de a fi liberat de la executarea pedepsei în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

De rând cu aceasta, acuzatorul de stat a solicitat de a fi exclusă din învinuirea lui Gîsca Nicolae sintagma prin inducerea în eroare a lui Cipișciuc Vadim, prezendându-i ca adevărată fapta mincinoasă și a fi reținută fapta ca abuz de încredere și înșelăciune cum era stabilit la momentul comiterii infracțiunii.

În susținerea poziției sale privind condamnarea inculpatului Gîsca Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 190 alin. (5), 190 alin. (1) Cod penal, acuzatorul de stat a prezentat instanței de apel următoarele probe:

Volumul I: (episodul cu partea vătămată Cipișciuc Vadim)

- F.d.1 – ordonanță cu privire la începerea urmăririi penale din 17.01.2020 în baza plîngerii cet.Cipișciuc Vadim potrivit elementelor infracțiunii, prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal;

- F.d.7 –plângerea cet. Cipișciuc Vadim din 27.11.2019 referitor la atragerea la răspundere cet.Gîsca Nicolae pe faptul comiterii infracțiunii de escrocherie;

- F.d.14-15 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Cipișciuc Vadim din 13.12.2019;

- F.d.16 – copia titlu executoriu nr. 2 -154/16 din 28.03.2016;

- F.d.17 – încheiere de intentare a procedurii executorii nr. 180-253/2016 din 28.04.2016;

- F.d.18 – încheiere nr. 180-253/2016 din 20.05.2016, emisă de către executorul judecătoresc Mușet Marcel privind continuarea procedurii de executare într-u executarea documentului executoriu nr.2-154/16 emis prin încheierea Judecătoriei Sîngerei la 28.03.2016;

- F.d.19 – interpelare din 01.07.2016 semnată de către executorul judecătoresc Mușet Marcel adresată Primăriei s.Chișcăreni r-ul Sîngerei;

- F.d.20 – informarea nr. 180-35r/2018 din 20.07.2018, referitor la atragerea lui Gîsca Nicolae la răspundere contravențională în conformitate cu prevederile art. 318 alin. (1) Cod contravențional.

- F.d.22 – extras din baza de date a CNAM pe persoana Gîsca Nicolae din 05.05.2016, fiind în acest sens persoană neasigurată;

- F.d.23 – informarea IFS nr. 81-2/2-794/731 din 12.05.2016 referitor la faptul că, Gîsca Nicolae figurează ca plătitor de impozite la bugetul de stat, în anul 2014 a obținut venituri sub forma de salariu de la I.S. „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”. La data de 12.05.2016 nu are datorii la bugetul de stat.

-F.d.30 – procesul-verbal din data de 01.07.2016 întocmit de către întocmit de către executorul judecătoresc Mușet Marcel privind efectuarea vizitei la domiciliul lui Gîsca Nicolae.

- F.d.31 – adeverință din 26.09.2018 eliberată de către primăria comunei Biliceni r-ul Sîngerei, prin care se confirmat că Gîsca Nicolae nu are viză de domiciliu și nu domiciliază în teritoriul comunei.

- F.d.32 – informație nr. 1229 din 01.07.2016 semnată de către primarul comunei Chișcăreni r-ul Sîngerei, Silvia Țurcanu remisă executorului judecătoresc Mușet Marcel;

- F.d.34-35 – somație nr. 180-5r/2018 din 15.06.2018 și somație nr. 180-31r/2019 din 05.06.2019 adresată către Gîsca Nicolae.

- F.d.36-37 – încheiere nr. 2-154/16 din 28.03.2016 adoptată de către Judecătoria Sîngerei, referitor la examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată a lui Cipișciuc Vadim împotriva lui Gîsca Nicolae cu privire la încasarea datoriei;

- F.d.38 – copia contract de împrumut din 28.10.2014 încheiat între Cipișciuc Vadim în calitate de împrumutător și Gîsca Nicolae în calitate de împrumutat;

- F.d.39 – proces-verbal de examinare a obiectului din 18.01.2020, adică a contract de împrumut din 28.10.2014.

- F.d.40 – ordonanță privind recunoașterea și atașarea la dosar a mijloacelor materiale de probă din 18.01.2020, copia contractului de împrumut din 28.10.2014.

- F.d.55 –informație nr. 25 din 19.03.2020, eliberată de către Direcția Teritoriale pentru Siguranța Alimentelor prin care se confirmă că, cetățenilor Spînu Grigorii Arcadie și Gîsca Nicolae ***** nu au fost eliberate autorizații sanitar veterinare de funcționare a bazinelor acvatice.

- F.d.57 – informația nr. 568 din 21.02.2020, prin care Primarul comunei Chișcăreni, Cioina Ion informează IP Sîngerei prin care în perioada de timp 2014-prezent, nu a avut în arendă iaz în extravilanul com.Chișcăreni, r-ul Sîngerei.

- F.d.58 – solicitare nr. 34/47 din 20.02.2020 parvenit de la IP Sîngerei către primăria satului Tăura Veche r-ul Sîngerei.

- F.d.60 – adeverință nr. 38 din 13.03.2020, prin care Primarul Tăura Veche, Iraida Ivaschiv informează IP Sîngerei precum că, iazul amplasat în extravilanul s. Tăura Nouă cu nr.cadastral 7471108342, din anul 2014 nu este dat în arendă. Gîsca Nicolae nu a ținut în arendă iazul dat.

- F.d.61 – certificat nr. 30 din 13.03.2020, prin care se adeverește că Gîsca Nicolae locuitor al s.Chișcăreni r-ul Sîngerei nu a ținut în arendă bazinul acvatic amplasat în s.Tăura Nouă cu nr.cadastral 7471108342.

- F.d.62 – adeverință nr. 295 din 17.03.2020, prin care se adeverește că Gîsca Nicolae locuitor al s.Chișcăreni r-ul Sîngerei nu a ținut în arendă bazinul acvatic amplasat în extravilanul comunei Bilicenii Vechi pe perioada 2014 până în prezent.

- F.d.68-69 – proces-verbal de audiere a martorului Prisăcaru Valeriu din 20.03.2020;

- F.d.70-71 – proces-verbal de audiere a martorului Naclacevschi Vasile din 20.03.2020;

- F.d.74-75 – revendicare din 06.03.2020;

- F.d.78-80 – sentință nr. 1-901/2017 din 22.11.2018, prin care Gîsca Nicolae a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin.(1) și art. 190 alin. (1) Cod penal;

-F.d. 81-89 – decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22.01.2020, emisă în cauza penală în condamnarea lui Gîsca Nicolae;

Volumul II: (episodul cu partea vătămată Naclacevschi Vasile)

- F.d.1 – ordonanță cu privire la începerea urmăririi penale din 01.10.2020, în baza plângerii cet. Naclacevschi Vasile potrivit elementelor infracțiunii, prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal.

- F.d.3 – proces-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 07.09.2020, prin care Naclacevschi Vasile a solicitat intervenția organului de drept în vederea atragerii la răspundere pe cet.Gîsca Nicolae.

- F.d.8-9 – proces-verbal de audiere a părții vătămate Naclacevschi Vasile din 07.09.2020;

- F.d.12 – informația privind cursul valutar din 07.09.2015;

- F.d.13-14 – proces-verbal de audiere a martorului Naclacevschi Elena din 23.10.2020;

- F.d.15-16 – proces-verbal de audiere a martorului Pisariuc Maria din 09.10.2020;

- F.d.19-20 – rezoluție medicală nr. 772 din 15.10.2020 și certificat medical nr. 1658 din 15.10.2020.

Volumul III:

- F.d.15-18 – *proces-verbal de audiere a părții vătămate Cipișciuc Vadim din 01.04.2021*, prin ce a declarat că îl cunoaște pe Gîsca Nicolae din anul 2012, că este locuitor al sat. Chișcăreni și că avea iaz luat în arendă în satul Tăura Veche unde creștea pești. Din anul 2012 până în anul 2015 se aflau în relații bune. În acel moment el locuia în Tiraspol și având o discuție cu Gîscă Nicolae că vrea să revină în nordul țării, însă sunt probleme cu locurile de muncă. Atunci, Gîscă Nicolae i-a promis că îl poate ajuta să se angajeze în serviciu la ocolul silvic, că are careva cunoștințe. Ulterior, Gîsca Nicolae a solicitat de la el să-i împrumute o sumă de bani pentru procurarea hranei pentru pește, astfel, i-a comunicat că poate să-i împrumute, dar doar cu dobândă. Prin urmare, i-a împrumutat lui Gîsca Nicolae prima sumă de 5000 euro, acesta i-a promis că îi va restitui datoria după realizarea peștelui, prin luna octombrie-noiembrie 2013, întocmind în acest sens o recipisă. Peste o perioadă aproximativ două luni, Gîscă Nicolae iarăși i-a solicitat să-i împrumute bani și iarăși i-a oferit suma de 5000 euro, la fel întocmind o recipisă. Totodată, Gîsca Nicolae i-a comunicat că îi va restitui toată datoria, după realizarea peștelui, adică în toamnă. În urma înțelegerilor din ei, Gîsca Nicolae în fiecare lună trebuia să ofere o sumă de bani ca dobândă. Până la restituirea sumei de 10000 euro, Gîsca Nicolae prin telefon a mai solicitat suma de 500 euro, care a fost transmisă acestuia de către părinții lui, fără a fi întocmită vreo recipisă. A relatat că nu cunoaște dacă Gîsca Nicolae de banii împrumutați de la el a procurat hrană pentru pești. La fel a relatat că Gîsca Nicolae nu i-a achitat dobânda lunară, însă îi comunica că toamna va vinde peștele și îi va restitui suma integrală, dar de fapt nu i-a fost restituită datoria nici în toamnă. Mereu îi promitea că îi va restitui datoria, că la moment nu are, însă până la urmă i-a fost restituită suma de 500 euro. A menționat că nu cunoaște ce a făcut Gîsca Nicolae cu peștele, deoarece când a venit el, apă în iaz nu era, însă știe că acesta a vândut peștele, părinții lui i-au comunicat despre aceasta, mai mult el nu a auzit că să fi pierit peștele în iaz. Ulterior, la insistența lui au mers împreună cu Gîsca Nicolae la notar, unde au întocmit un contract de împrumut, conform contractului în caz de neachitare la timp a datoriei, ultimul urma să achite penalitate. Văzând că peste o perioadă de timp, Gîsca Nicolae nu i-a restituit datoria, el s-a adresat la organele de drept, deoarece considera că posibil ultimul l-a mințit, din motiv că mai avea datorii și la alte persoane. Nu ține minte anul când Gîsca Nicolae a împrumutat prima sumă, în recipisă fiind indicat suma și dobânda, nu și data când urma să fie rambursată datoria. Deja când a fost încheiat contractul de împrumut la notar, în contract era indicat suma, penalitatea și data restituirii datoriei, altceva nu era indicat. Ulterior, exact nu ține minte în ce an, însă s-a adresat în judecată cu acțiune civilă privind încasarea datoriei, unde s-a întocmit tranzacția de împăcare și graficul de restituire a sumei, el fiind de acord și în cadrul ședinței de mediere a fost emisă încheierea de împăcare și titlul executoriu, care l-a dat la executare executorului judecătoresc

Marcel Mușet, unde a fost invitat și a semnat careva cereri. A comunicat că nu ține minte când Gîsca Nicolae i-a restituit suma de 500 euro, însă a considerat că suma dată este ca dobîndă, de aceea în plîngerea depusă la Inspectoratul de Poliție Sîngerei a indicat suma de 10500 euro, mai mult consideră că acesta l-a înșelat în privința împrumutului, fiind o schemă bine planificată. A specificat că nu cunoaște ca Gîsca Nicolae să fi cheltuit banii pe altceva și nici nu poate să probeze, atîta ce cunoaște de la consăteni că peștele a fost vîndut. A menționat că nici în contract și nici în recipisă nu a fost indicat că Gîsca Nicolae îi va restitui datoria după realizarea peștelui. Pînă în prezent Gîsca Nicolae i-a restituit aproximativ suma de 31000 lei și 700 euro. Când Gîsca Nicolae a scris declarație la executorul judecătoresc, el nu a fost prezent și nici nu își amintește să fi primit de la executorul judecătoresc borderoul de calcul, posibil să fi primit, la fel nu ține minte când a primit de la Gîsca Nicolae prin intermediul companiei de colectare a datoriei suma de 700 euro. Consideră că, Gîsca Nicolae prin faptul că a dorit să-l angajeze la serviciu i-a căpătat încredere. Tatăl lui nu i-a comunicat despre faptul că peștele din iaz ar fi pierit, el cunoștea că Gîsca Nicolae avea iaz în arendă și într-adevăr se ocupa cu creșterea peștelui.

Fiind audiat în instanța de apel, partea vătămată Cipișciuc Vadim a menționat faptul că, susține declarațiile oferite în prima instanță respectiv a declarat că, în momentul împrumutului de bani inculpatului a fost perfectat o recipisă iar odată cu trecerea timpului banii nu se restituiau a fost perfectat un contract la notar, respectiv stabilirea dobînzilor și penalităților.

Menționează partea vătămată că, nu poate specifica concret cine a comunicat că inculpatul Gîsca Nicolae a vîndut pește, personal a văzut cum stătea persoane la piață și vindea pește, însă nu cunoaște persoanele care vindeau pește.

Susține partea vătămată că nu ține minte care era suma datoriei la momentul depunerii plîngerii la poliție. Lui Gîsca Nicolae i-a dat în total 10500 euro, nu ține minte când cel din urmă i-a întors suma de 500 euro. Fiind toamna, inculpatul i-a comunicat că oamenii lui vînd pește și urmează să se apropie de ei să i-a banii. Pe lângă acei 500 euro a mai primit de la Gîsca 500 euro, iar 200 euro a luat compania de colectare.

De rînd cu aceasta, Colegiul ține a menționa că, potrivit prevederile art. 6 § 3 lit. d) al Convenției europene a drepturilor omului, consacră principiul conform căruia, înainte ca inculpatul să poată fi declarat vinovat, toate probele trebuie să fie prezentate, în principiu, în fața acestuia în ședință publică, în vederea unei dezbateri în contradictoriu. Acest principiu nu se aplică fără excepții, dar acestea nu pot fi acceptate decât sub rezerva dreptului la apărare; ca regulă generală, acestea impun să i se ofere acuzatului o posibilitate adecvată și suficientă de a contesta mărturiile acuzării și de a-i interoga pe autorii acestora, fie la momentul depozitării acestora, fie într-o etapă ulterioară (Hümmer împotriva Germaniei, pct.

38; Lucà împotriva Italiei, pct. 39; Solakov împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei, pct. 57).

Din acest principiu general decurg două cerințe: în primul rând, absența unui martor/părții vătămate trebuie justificată de un motiv serios; în al doilea rând, atunci când o condamnare se bazează exclusiv sau într-o măsură considerabilă pe depozițiile unei persoane căreia inculpatul nu i-a putut adresa întrebări sau în privința căreia nu a putut solicita audierea nici în faza de instrumentare a cazului, nici în cursul dezbaterilor, dreptul la apărare poate fi restrâns în mod incompatibil cu garanțiile prevăzute la art. 6 (dispoziția privind proba „unică sau decisivă”) [Al-Khawaja și Tahery împotriva Regatului Unit (MC), pct. 119].

Având în vedere locul important pe care îl ocupă dreptul la o bună administrare a justiției într-o societate democratică, orice măsură care limitează dreptul la apărare trebuie să fie absolut necesară. Dacă o măsură mai puțin restrictivă este suficientă, atunci aceasta trebuie aplicată (Van Mechelen și alții împotriva Țărilor de Jos, pct. 58).

Astfel, în fața instanței de apel, de către partea acuzării prin prisma prevederilor art. 414 Cod de pr.penală, au fost date citirii declarațiilor părții vătămate Naclacevschi Vasile oferite în prima instanță, în condițiile în care nu a fost posibilă audierea sa nemijlocită în apel din motive temeinice, *starea sănătății precare*, la care participanții la proces nu au avut nici o obiecție în sensul dat.

Prin urmare, **fiind audiat la faza judecării cauzei în prima instanță, partea vătămată Naclacevschi Vasile** a comunicat că, pe Gîsca Nicolae îl cunoaște, deoarece ambii locuiesc în satul Chișcăreni și este prieten cu tatăl acestuia, iar cu Nicolae erau în relații bune. Din câte își aduce aminte în toamna anului 2015 Gîsca Nicolae la rugat să-i împrumute 1000 euro, comunicându-i că banii îi trebuie pentru a procura un automobil pentru realizarea peștelui și îi va restitui datoria timp de o lună după realizarea peștelui. Cunoștea că Gîsca Nicolae deținea un iaz în arendă în satul Tăura Veche. Prin urmare, i-a împrumutat 1000 euro, însă ceva timp mai înainte de a-i împrumuta suma respectivă i-a mai împrumutat 200 dolari SUA, care a promis că o va restitui odată cu suma de 1000 euro. Cunoaște că Gîsca Nicolae a tras năvodul și a scos pește din iaz, dar nu știe dacă la realizat. A relatat că de mai multe ori l-a apelat pe Gîsca Nicolae și îi solicita să-i restituie datoria, ultimul îi comunica că îi va restitui datoria, însă nu are bani și că are probleme deoarece peștele a pierit. În anul 2016 Gîsca Nicolae i-a restituit suma de 500 euro, ulterior el i-a comunicat că dacă nu-i va restitui toată datoria va depune o plângere la poliție. În anul 2020 când l-a apelat, acesta i-a comunicat că a venit din străinătate, însă nu i-a dat banii. Prin urmare, a depus cerere la poliție, iar peste o lună Gîsca Nicolae i-a restituit suma de 500 euro și 200 dolari. A menționat că banii i-au fost restituiți, el l-a iertat pe Gîsca Nicolae și la moment careva pretenții față de acesta nu are, deoarece el nu refuza și nici nu se eschiva de la restituirea

datoriei, doar îi spunea că are probleme cu iazul. Mai mult, între ei a fost un împrumut ca între consăteni fără comisioane și nu consideră că Gîsca Nicolae a avut intenția de a-l duce în eroare sau de a-l minți. Totodată, a comunicat că s-a adresat la poliție, din motiv că nu îi restituia bani și nu avea altă soluție, de aceea dorea să-l sperie sau să fie tras la răspundere, dar nicidecum că l-ar fi amăgit. Până în final Gîsca Nicolae nu a procurat automobil pentru realizarea peștelui, dar nici el nu l-a întrebat ce a făcut cu banii.

- F.d.24-25 – **proces-verbal de audiere a martorului Voloșciuc Anatolie din 26.05.2022**, care a comunicat că, pe Gîsca Nicolae îl cunoaște, deoarece a fost să-l ajute să tragă năvodul în anul 2015-2016 când acesta deținea iazul. În acea perioadă a fost o situație că a pierit peștele că era cald, fiind acolo o persoană de la Serviciul Ecologic le-a comunicat să îngroape peștele pierit, iar după aceasta în iaz nu a mai fost dat pește și nici câștig nu a mai fost. Nu cunoaște dacă în perioada când peștele a pierit să fi fost pe acolo Cipișciuc Vadim. Personal de multe ori a participat la tragerea năvodului la iazul în cauză, până la finisarea termenului de arendă, aproximativ anii 2016-2017. Năvodul îl trăgea împreună cu Matcovschi Valentin și Rotari Serghei, mai participau și alții, aproximativ erau 9-10 persoane, iar după ce scoteau peștele îl puneau în rezervor, până la incidentul cu peștele pierit în iaz a fost pește. Gîsca Nicolae nu le achita pentru lucru efectuat ci luau pește în contul banilor, unde realiza Nicolae peștele el nu cunoaște și nici un automobil de transportarea peștelui la iaz nu a văzut. A mai relatat că, peștele pierit l-au dus cu coșurile într-o groapă de lângă fâșia forestieră, câte coșuri au dus nu cunoaște. Inspectorul de la ecologie nu le-a prezentat nici un act și nici nu era pe formă, precum și nici nu l-a întrebat dacă este vreo groapă specială de a arunca deșeurile. Nu cunoaște dacă inspectorul de la ecologie ar fi întocmit vreun act. A specificat că din iaz a scos o parte din peștele pierit, restul a rămas în apă, deoarece mai mult era mort decât viu, iar după aceasta, el nu a mai participat la tragerea năvodului și nici nu cunoaște dacă a mai fost tras vreo dată năvodul.

- F.d.26-27 – **proces-verbal de audiere a martorului Rotari Serghei din 07.06.2022**; care a comunicat că, pe Gîsca Nicolae îl cunoaște că era șef la iazul care îl ținea în arendă în satul Tăura Veche, iar el îl ajuta, avea grijă de iaz, aducea pește, dădea mâncare și a fost la ajutor la tras năvodul. Ține minte că prin anul 2015-2016 peștele în iaz a pierit, tot atunci au fost reprezentanți de la primăriei și de la ecologie, pentru a verifica situația dată. După cazul dat Gîsca Nicolae nu le-a permis să mai tragă năvodul, iar peștele pierit l-au aruncat într-o groapă. Pe Cipișciuc Vadim îl cunoaște, însă nu își aduce aminte dacă acesta sau cineva din rudele lui în perioada dată a fost la iaz, posibil să fi fost. Cunoaște că mama lui Cipișciuc Vadim în acea perioadă activa la consiliul sătesc. El la iazul dat a tras de mai multe ori năvodul, iar peștele care îl scoteau nu îl vindeau, îl împărțeau la persoanele care îl ajutau.

- F.d.28-29 – **proces-verbal de audiere a părții vătămate Naclacevschi Vasile din 22.07.2021**, care a comunicat că, pe Gîsca Nicolae îl cunoaște, deoarece ambii locuiesc în satul Chișcăreni și este prieten cu tatăl acestuia, iar cu Nicolae erau în relații bune. Din câte își aduce aminte în toamna anului 2015 Gîsca Nicolae la rugat să-i împrumute 1000 euro, comunicându-i că banii îi trebuie pentru a procura un automobil pentru realizarea peștelui și îi va restitui datoria timp de o lună după realizarea peștelui. Cunoștea că Gîsca Nicolae deținea un iaz în arendă în satul Tăura Veche. Prin urmare, i-a împrumutat 1000 euro, însă ceva timp mai înainte de a-i împrumuta suma respectivă i-a mai împrumutat 200 dolari SUA, care a promis că o va restitui odată cu suma de 1000 euro. Cunoaște că Gîsca Nicolae a tras năvodul și a scos pește din iaz, dar nu știe dacă la realizat. A relatat că de mai multe ori l-a apelat pe Gîsca Nicolae și îi solicita să-i restituie datoria, ultimul îi comunica că îi va restitui datoria, însă nu are bani și că are probleme deoarece peștele a pierit. În anul 2016 Gîsca Nicolae i-a restituit suma de 500 euro, ulterior el i-a comunicat că dacă nu-i va restitui toată datoria va depune o plângere la poliție. În anul 2020 când l-a apelat, acesta i-a comunicat că a venit din străinătate, însă nu i-a dat banii. Prin urmare, a depus cerere la poliție, iar peste o lună Gîsca Nicolae i-a restituit suma de 500 euro și 200 dolari. A menționat că banii i-au fost restituiți, el l-a iertat pe Gîsca Nicolae și la moment careva pretenții față de acesta nu are, deoarece el nu refuza și nici nu se eschiva de la restituirea datoriei, doar îi spunea că are probleme cu iazul. Mai mult, între ei a fost un împrumut ca între consăteni fără comisioane și nu consideră că Gîsca Nicolae a avut intenția de a-l duce în eroare sau de a-l minți. Totodată, a comunicat că s-a adresat la poliție, din motiv că nu îi restituia bani și nu avea altă soluție, de aceea dorea să-l sperie sau să fie tras la răspundere, dar nicidecum că l-ar fi amăgit. Până în final Gîsca Nicolae nu a procurat automobil pentru realizarea peștelui, dar nici el nu l-a întrebat ce a făcut cu banii.

- F.d.30-31 – **proces-verbal de audiere a martorului Pisariuc Maria din 29.11.2021**, care a comunicat că, în perioada anilor 2003-2019 a activat în calitate de primar la primăria Tăura Veche. Iazul din sat. Tăura Veche din anul 2003 până în anul 2015 a fost dat în arendă lui Spînu Grigore, însă de fapt cu creșterea peștelui se ocupa Gîsca Nicolae. După anul 2014 cunoaște că peștele a fost bolnav și o parte a pierit, dar anterior a fost vândut peștele. Iazul aparținea primăriei Tăura Veche și impozitul era achitat, contractul de arendă era încheiat cu Spînu Grigore, care era plecat din sat din anul 2015. Consideră că neachitarea impozitelor la timp de către Gîsca Nicolae era posibil din cauza că nu dispunea de bani sau că o parte din pește a pierit. Gîsca Nicolae a telefonat la primărie și a comunicat despre faptul că a pierit peștele și a solicitat întocmirea actelor de constatare. Astfel, ea împreună cu Rima Nicolaevna Cebotariuc s-au deplasat la iaz și Gîsca Nicolae le-a arătat peștele care era pierit, nu ține minte exact unde era peștele, posibil în plasă. La

consiliu, de către Gîsca Nicolae nu a fost înaintată nici o cerere de a încheia contract de arendă, acesta s-a adresat verbal, însă era imposibil. Ultimul s-a adresat cu solicitare de a fi micșorată plata arendei, deoarece o parte din pește a pierit, plata arendei o achita regulat, în afară de o singură dată. Din membrii consiliului ea este rudă cu Cipișciuc Lilia care este mama lui Cipișciuc Vadim. Nu cunoaște dacă Gîscă Nicolae a primit bani de la Cipișciuc Vadim pentru creșterea peștelui.

Fiind audiat în instanța de apel, martorul Pisariuc Maria a menționat faptul că, susține declarațiile oferite în prima instanță, respectiv a declarat că, a văzut personal de 2-3 ori cum inculpatul Gîsca Nicolae transporta pește. Confirmă faptul că, o parte din pești erau morți, în anul când a văzut peștii morți în plasă nu a văzut dacă cel din urmă vinde pește, nu toți peștii erau morți.

- F.d.32-33 – **proces-verbal de audiere a martorului Prisăcaru ***** din 22.02.2022**, care a comunicat că, în anul 2018 activa în calitate de administrator al ÎI „Prisacaru Valeri” din satul ***** , raionul ***** , unde la el s-a adresat Gîsca Nicolae cu întrebarea de a-i permite să comercializeze pește pe teritoriul pieții din satul ***** care îi aparține, dar nu ea permis, din motiv că nu avea actele necesare, mai mult nu s-a mai adresat. Cu Gîsca Nicolae a discutat față în față, dar nu cunoaște dacă la acel moment acesta a venit la piață cu automobilul de pește. Nu ține minte exact ce anotimp era, dar ține minte că fiind zăpadă. Nu cunoaște dacă Gîsca Nicolae împreună cu Spînu Grigore țineau în arendă iazul, știe doar că ultimul avea iaz în arendă care se afla la hotarul dintre satele Tăura Veche și Tăura Nouă. A menționat că cunoaște că de mulți ani în urmă a fost încheiat un contract de arendă între Spînu Grigore și primărie, însă acesta este plecat peste hotarele țării de mai mulți ani și cine deține acum iazul nu cunoaște. Nu a auzit că în iazul menționat să fi pierit peștele și nici nu cunoaște dacă Gîsca Nicolae a încheiat contract de arendă sau că achită impozitele.

Fiind audiat în instanța de apel, martorul Prisăcaru *** a menționat faptul că,** susține declarațiile oferite în prima instanță, respectiv a declarat că nu la văzut pe inculpat la piața din s.***** să vîndă pește.

Fiind audiat în instanța de apel, martorul Naclacevschi Elena a declarat faptul că, îl cunoaște pe inculpatul Gîsca Nicolae.

A susținut faptul că, inculpatul Gîscă Nicolae a venit la soțul ei și l-a rugat să-i împrumute bani dat fiind că știa că soțul ei Naclacevschi Vasile a venit de peste hotare, respect ea dat cu împrumut 1000 euro și 200 dolari. Pentru împrumutul dat, inculpatul Gîscă Nicolae a menționat că are pește, îl va vinde iar ulterior peste o lună va restitui suma împrumutată. Peste o lună datoria nu a restituit-o, însă a început a întoarce câte puțin, câte 100 euro. Datoria împrumutului a restituit-o integral, ulterior Gîscă Nicolae a fost chemat la poliție. La moment careva pretenții față de inculpatul Gîscă Nicolae nu are.

Menționează martorul că partea vătămată Naclacevschi Vasile este soțul ei la moment este bolnav și stă la pat.

În fața instanței de apel avocatul Elena Negru în interesele inculpatului Gîsca Nicolae a solicitat respingerea apelului formulat de către procurorul în Procuratura r-ul *****, Marian Ramașcan or instanța de fond corect a apreciat circumstanțele cauzei și în mod just a ajuns al concluzia de a fi emisă în sarcina celui din urmă o sentință de achitare în condițiile în care baza probanta prezentată de către acuzatorul de stat nu a dovedit în mod incontestabil vinovăția acestuia în cadrul învinuirii formulate, mai mult ca atât prezenta speță este dictată de un raport juridic civil dovedit în mod exclusiv prin prezența contractului de împrumut, încheierea Judecătoreiei Bălți sediul ***** din 2016, bonurile de plată care se confirmă faptul că inculpatul Gîsca Nicolae își onorează obligațiunile contractuale, respectiv faptul că nu a achitat până la moment suma respectiv se datorează stării precare a familiei acestuia, venituri insuficiente, prin urmare ultimul a avut intenția de a însuși care sume pecuniare.

În fața instanței de apel inculpatul Gîsca Nicolae a susținut poziția avocatului Elena Negru și a solicitat respingerea apelului formulat de către procurorul în Procuratura r-ul *****, Marian Ramașcan ca fiind nefondat în condițiile în care nu este vinovat în cele comise, iar careva probe care să confirme vinovăția acestuia nu există deoarece nu a avut intenția de a comite faptele încriminate.

De rând cu aceasta, în procedura examinării cauzei în apel, la etapa cercetării judecătorești, inculpatul Gîsca Nicolae a declarat că susține depozițiile oferite în prima instanță, prin ce a declarat că, vina în șăvârșirea infracțiunilor nu a recunoscut-o respectiv, cu Naclacevschi Vasile sunt consăteni și sunt în relații bune, iar în anul 2015-2016 l-a rugat pe acesta să-i împrumute bani pentru a-și procura un automobil. Astfel, a primit de la Naclacevschi Vasile suma de 1000 euro și 200 dolari, care ulterior a fost restituită, astfel între ei la acel moment au avut loc niște raporturi civile de împrumut. A menționat, când a împrumutat banii de la Naclacevschi Vasile, i-a comunicat că are nevoie de bani, pentru repararea automobilului, dar nu a avut intenția de a-l duce în eroare sau de a-l minți și a-i lua banii, mai mult, cunoaște că ultimul a întocmit o cerere, prin care a indicat că nu are pretenții față de el. Tot atunci, el i-a comunicat lui Naclacevschi Vasile că banii îi va restitui peste vreo 2-3 luni, astfel restituindu-i jumătate din suma împrumutată. A relatat că, Naclacevschi Vasile a fost de două ori la el acasă și i-a solicitat să-i restituie bani, după care a plecat în Federația Rusă împreună cu fiul ultimului, pentru a face bani că să restituie datoria, la revenire nu a restituit banii. La fel, a declarat că, în anul 2020 Naclacevschi Vasile a depus o plângere în privința lui, din motiv că el i-a comunicat atât ultimului cât și fiului acestuia, că nu i va restitui datoria rămasă, până ei nu îi vor restitui materialele de construcție și

instrumentele care el le-a dat lui Naclacevschi Vasile și fiului acestuia în anul 2017 pentru folosință și anume scândură aproximativ în sumă de 15000 lei și instrumente cu care lucrau la construcția casei ultimului. Prin urmare, a restituit datoria lui Naclacevschi Vasile, când în privința lui s-a intentat dosar penal, iar aceștia nici până în prezent nu i-au restituit materialele de construcție și instrumentele care valorează suma de aproximativ 1000 euro. A mai specificat că, când a împrumutat banii de la Naclacevschi Vasile, i-a comunicat că are nevoie de bani, pentru repararea automobilului care îi aparținea părinților lui și nu pentru creșterea peștelui, dar tot atunci i-a spus că îi va restitui bani când va scoate peștele din iaz, însă nu i-a reușit că peștele era mic. Mai mult, Naclacevschi Vasile împreună cu fiul său au fost la el la iaz și a văzut că este o persoană responsabilă și la moment careva pretenții față el nu au. De asemenea, a menționat că nu dispune de careva facturi fiscale sau cercuri, care ar proba că banii împrumutați de la Naclacevschi Vasile au fost folosiți pentru reparația automobilului, care a fost vândut de tatăl său.

Totodată, a mai declarat, cu Cipișciuc Vadim s-au cunoscut în anul 2012, iar din anul 2014-2015 au devenit prieteni, acesta venea la iazul din satul Tăura Veche unde el lucra și ținea pește. Iazul era în proprietatea Primăriei, iar contract de arendă a încheiat cu Spînu Gheorghe. Impozitele le achita la Primărie. La sfârșitul anului 2014 de la Cipișciuc Vadim a împrumutat suma de 10 000 euro, încheind la notar contract de împrumut, în care nu era indicat nici într-un punct despre faptul că va restitui împrumutul cu careva condiții și anume după vânzarea peștelui. Notarul le-a explicat condițiile contractului, ambii fiind de acord, însă nu i-a fost explicat despre faptul că dacă nu va restitui împrumutul în termen, se va calcula o penalitate. Suma contractului era de 10500 euro. A comunicat lui Cipișciuc Vadim că îi va restitui datoria, după ce va vinde peștele, astfel i-a restituit acestuia suma de 500 euro (10000 lei) la autogara din mun. Bălți. A relatat că, când a împrumutat banii de la Cipișciuc Vadim, acesta dorea să activeze împreună cu el și să înființeze o fermă de animale, însă el în acest sens nu a făcut careva promisiuni și nici nu a avut intenția de al duce în eroare sau să-l înșele. În anul 2016 peștele a pierit și tot atunci Cipișciuc Vadim l-a acționat în judecată cu cerere privind încasarea sumei restante, astfel, în ședința de judecată au ajuns la un numitor comun și au încheiat o tranzacție de împăcare, prin care banii să fie rambursați pe ani. Prin urmare, tranzacția de împăcare a fost aprobată de către instanța de judecată, fiind emisă în acest sens o încheiere, care nu a fost contestată. Ulterior, a vrut să plece peste hotarele țării, pentru a strânge bani, însă a fost în imposibilitate deoarece executorul judecătoresc i-a aplicat interdicție. A specificat că s-a adresat la primărie pentru a încheia contract de arendă, însă consiliul local i-a refuzat. Când a pierit peștele, s-au prezentat de la primărie și ecologie, pentru a verifica dacă într-adevăr a murit, însă nu a fost posibil de a fi întocmit nici un act, din motiv că el nu

era arendator. Tot atunci la iaz a fost tatăl lui Cipișciuc Vadim, care a luat o parte din peștele pierit acasă pentru a hrăni careva animale, mai mult, mama ultimului Lilia Cipișciuc activează la primărie și consideră că ea la fel cunoștea de faptul dat. A mai relatat că, s-a prezentat la executorul judecătoresc Mușet Marcel și-a întocmit o declarație prin care s-a obligat să achite datoria eșalonat, ulterior achitând o parte din sumă. Membrii familiei Cipișciuc cunoșteau despre faptul că el activează la iaz și unica sursă de existență a lui era iazul, însă nu cunoaște dacă aceștia cunosc despre faptul că între el și Cipișciuc Vadim a fost încheiat un contract de împrumut și despre tranzacția de împăcare. De asemenea, a comunicat, când a împrumutat de la Cipișciuc Vadim suma de 10000 euro, i-a spus lui că banii sunt pentru a procura puietii de pești și a-i da în iaz pentru a-i crește, dar nu i-a spus acestuia că banii sunt pentru creșterea rațelor la iaz. Astfel, în anul 2015 a procurat o tonă de puietii de pești de la crescătoria de pește din ***** de la Nicolaieș M. achitând sumă de 120000 lei, însă nu i-a fost eliberat nici un act de procurare, iar restul banilor a procurat de la piață mâncare pentru pești. În toamna anului 2015 nu a scos pești din iaz, iar în anul 2016 a scos ceva pește și a restituit datoria în sumă de 500 euro, ulterior, tot peștele a pierit. Prin urmare, când a încheiat tranzacția de împăcare i-a comunicat lui Cipișciuc Vadim că merge la serviciu și îi va achita datoria, însă în anul 2017-2018 acesta a depus o plângere la executorul judecătoresc și ultimul i-a aplicat interdicție. Ulterior, a vrut să se angajeze în calitate de pădurar, însă toți cunoșteau că el are datorii, mai mult, Cipișciuc Vadim la toți le spune că el este un mincinos și că i-a luat banii și nu îi restituie și prin urmare toți îi refuza ca să-l angajeze, iar la moment este în imposibilitate să plece peste hotare la muncă, deoarece are judecată, însă activează cu ziua și promite că va restitui datoria. A menționat că, a restituit 80000 lei, aproximativ 4000 euro, iar la moment nu poate mai mult, deoarece nu are un loc stabil de muncă. A specificat că prima dată a primit de la Cipișciuc Vadim suma de 5000 euro și a doua oară iarăși suma de 5000 euro. Înainte de a primi banii a fost întocmită o recipisă, ulterior, peste vreo 3 luni, acesta nu a fost de acord cu recipisă și a solicitat de a fi întocmit la notar un contract de împrumut. Atunci când au întocmit recipisa în ea era indicată suma de 10000 euro, dar nu cunoaște de ce este indicată suma de 10500 euro. Din start a achitat suma de 500 euro, apoi 200 euro.

Aprecierea instanței de apel:

*Verificând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, ținând cont de opiniile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia că, apelul procurorului în Procuratura r-ul ***** , Marian Ramașcan, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul ***** din 10.01.2023, se admite sentința se casează, rejudecă cauza cu pronunțarea unei noi soluții potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, din următoarele considerente:*

Potrivit dispoziției art. 400 alin. (1) Cod de pr. penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de pr.penală, (1) instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de pr. penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Astfel, Colegiul penal reiterează că în conformitate cu prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de pr. penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

În corespundere cu art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de pr. penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Potrivit art. 389 alin. (1) Cod de pr. penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Conform art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de pr. penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

În corespundere cu prevederile art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de pr. penală. Sentința se

expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

Colegiul penal reiterează că apelul, constituind o continuare a judecării fondului cauzei, *prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe*. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmează să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de pr. penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, ori civil au fost corect aplicate.

Colegiul penal statuează că, principala problemă pusă în discuție pe orice cauză penală se rezumă la vinovăția persoanei trimise în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată prin rechizitoriu.

În sensul celor menționate urmează a se reține că, încadrarea juridică a faptei joacă un rol crucial în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană.

Astfel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor administrate de instanța de fond, Colegiul penal consideră că instanța de fond la pronunțarea sentinței eronat a apreciat probele în privința achitării inculpatului Gîsca Nicolae, fără a ține cont de seama cerințelor art. 101 Cod pr. penală, conform cărora (1) Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. (2) Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în

urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată, și în așa mod a ajuns la concluzia greșită de achitare a lui Gîsca Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de pr. penală stabilesc că, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

La rândul său, dispoziția art. 414 alin. (4) Cod pr. penală, îi oferă instanței de apel posibilitatea de a le acorda o nouă apreciere probelor administrate pe caz, interzicând în sensul alin. (6) a normei visate, întemeierea concluziilor pe probele cercetate de prima instanță, fără verificarea lor în ședința de judecată a instanței de apel și fără consemnarea în conținutul p/v.

Astfel, reieșind din caracterul nefondat a sentinței adoptată în cauza lui Gîsca Nicolae, în care instanța eronat a dispus achitarea celui din urmă pe motiv că faptele sale nu întrunesc elementele constitutive al infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (1) Cod penal, ținând cont de jurisprudența CtEDO ce interzice condamnarea inculpatului după o achitare în fond, fără reaudierea lui și a martorilor a căror declarații constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea, Colegiul penal prin reexaminarea speței conchide ca fiind dovedită comiterea de către Gîsca Nicolae a concursului de infracțiuni prevăzute la art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (1) Cod penal.

În ponderea acestui fapt, inculpatul Gîsca Nicolae, fiind audiat în instanța de apel a declarat că, își susține declarațiile oferite la faza examinării cauzei în prima instanță ce are drept țel nevinovăția sa în comiterea faptelor încriminate.

Menționează inculpatul că, achită lunar conform tranzacției de împăcare datoria față de partea vătămată Cipișciuc Vadim. Întrebându-l pe executorul judecătoresc în a cărei competență se află titlu executoriu nu i-a comunicat care este soldul rămas din creanță spre executare, pe de altă parte, partea vătămată Cipișciuc Vadim nu dorește să dețină o discuție pe fonul problemei date.

În pofida faptului că inculpatul Gîsca Nicolae nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii încriminate, iar pe de altă parte instanța de fond deși în mod eronat a dispus cercetarea materialul probator prezentat de către partea acuzatorială în susținerea vinovăției celui din urmă, totuși instanța de apel prin prisma prevederilor art. 414 alin. (4) Cod de pr. penală, va oferi o nouă viziune asupra

aprecierii bazei probante prezentată de către acuzatorul de stat în cadrul căii ordinare de atac – apelul.

În acest set de idei, Colegiul penal consideră că vinovăția lui Gîsca Nicolae se dovedește în mod incontestabil reieșind din probe administrate, cercetate în instanța de fond și verificate în ședința instanței de apel, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice cauzei și coroborează între ele.

Astfel, potrivit prevederilor art. 113 alin. (1) Cod penal, legiuitorul RM a consfințit în mod expres că, *se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.*

Prin urmare, chiar dacă instanța de fond în soluția sa de achitare a constatat că faptele imputate lui Gîsca Nicolae nu întrunesc elementele infracțiunii, totuși instanța de apel va supune cercetării suplimentare a componentei de infracțiune prevăzut de art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (1) Cod penal, reieșind din următoarele aspecte:

Cu titlu preliminar, instanța de apel va trece în revistă faptul că potrivit art. 325 Cod de pr.penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.

În final, reiterând despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul evidențiază că aceasta are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării, determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia.

Rezumând cele consemnate mai sus instanța de apel constată că, potrivit art. 8 Cod de pr.penală, *caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.* art. 9 Cod de pr.penală, prevede că, *timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.*

Aceasta pentru că, la soluționarea prezentei cauzei, deși instanța de fond în pofida faptului achitării subiectului activ al infracțiunii pe ambele capete de învinuire, urma a trage o atenție deosebită acuzației adusă prin prisma timpului și legii penale aplicabile în vigoare la momentul săvârșirii faptei prejudiciabile, în condițiile în care trecerea în revistă în învinuirea formulată *inducerea în eroare ... prezentându-i ca adevărată o faptă mincinoasă ...* în coroborare cu timpul și legea penală aplicabilă speței nu corespunde existențelor actului de justiție.

În optica dată, instanța de apel în vederea aplicării corecte a legii penale ține a menționa că acțiunile infracționale comise de Gîsca Nicolae se subscriu în continuare componentei infracțiunii de escrocherie, însă nu și în varianta învinuirii transcrise, or după cum s-a indicat mai sus acceptarea tezei inducerea în eroare ... prezentându-i ca adevărată o faptă mincinoasă ... este contrară legii, în condițiile în care la data comiterii faptelor infracționale (*în cadrul ambelor învinuirii a căror victime fiind Cipișciuc Vadim și Naclacevschi Vasile*) varianta tip a faptei de escrocherie, *presupunea dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere*, astfel inducerea în eroare ... prezentându-i ca adevărată o faptă mincinoasă ... din învinuirea adusă inculpatului Gîsca Nicolae în cadrul ambelor capete de învinuire urmează a fi exclusă în fapt și în drept și reținută faptă săvârșită prin *înșelăciune și abuz de încredere*, tot odată cu menținerea intactă a calificativului în drept comis, adică art. 190 alin. (5) Cod penal (pe episodul cu partea vătămată Cipișciuc Vadim) și art. 190 alin.(1) Cod penal pe episodul cu partea vătămată Naclacevschi Vasile).

În aserțiunea dată Colegiul penal, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, cercetate și verificate în instanța de apel, în conformitate cu art. 385 alin. (1) pct. 1)-4) Cod de pr.penală a constatat că:

Gîsca Nicolae urmărind scopul dobândirii în mod ilicit a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul desfășurării unei afaceri de creștere a peștelui și a păsărilor la iazul pe care îl deține în condiții de arendă în satul Tăura Nouă, raionul *****, la 28.10.2014 de la Cipișciuc Vadim a solicitat și a primit de la ultimul bani în sumă de 10 500 euro, care la acel moment constituiau 195544,65 lei, obligându-se ca în toamna aceluiași an, după realizarea peștelui să-i restituie lui Cipișciuc Vadim suma de bani nominalizată. Ulterior, Gîsca Nicolae a realizat peștele crescut în iazul nominalizat, iar banii obținuți în urma afacerii, în continuarea intenției sale de a-l înșela pe Cipișciuc Vadim, ilegal i-a însușit, comunicându-i ultimului date mincinoase precum că peștele din iaz a pierit și careva profit nu a avut, fapt prin care i-a provocat ultimului daune în proporții deosebit de mari în sumă de 195544, 65 lei.

Tot el, urmărind scopul dobândirii în mod ilicit a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul desfășurării unei afaceri de creștere a peștelui la iazul pe care îl deține în condiții de arendă în satul Tăura Nouă, raionul *****, în toamna anului 2015 a solicitat și a primit de la Naclacevschi Vasile bani în sumă de 500 euro și 200 dolari SUA, care la acel moment constituiau 14 645 lei, obligându-se ca în timp de o lună de zile, după realizarea peștelui, să-i restituie ultimului suma de bani primită. Ulterior, Gîsca Nicolae a realizat peștele crescut în iazul nominalizat, iar banii obținuți în urma afacerii, în continuarea intenției sale de a-l induce în eroare pe Naclacevschi

Vasile, ilegal i-a însușit, comunicându-i acestuia date mincinoase precum că, peștele din iaz a pierit și careva profit nu a avut, fapt prin care, i-a provocat daune în proporții considerabile în sumă de 14 645 lei.

Sub acest aspect, Colegiul penal găsește necesar să reflecte în prezenta speță aspectul juridic privitor la exigențele întrunirii componentei de infracțiune și respectiv posibilitatea atragerii la răspunderea penală a unui subiect de drept în cazul comiterii unei fapte ilegale.

Astfel, cu referire la elementele constitutive ale componentei de infracțiuni incriminate, instanța de judecată reține că obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, are un caracter complex, *obiectul juridic principal* al infracțiunii îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, iar *obiectul juridic secundar* al acestei infracțiuni îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și la minimul necesar de încredere.

Obiectul material al escrocheriei este format din bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor, or în speță examinată, Colegiul penal a reținut faptul că obiectul material al infracțiunii cercetate sunt banii care au fost primiți prin înșelăciune și abuz de încredere de la partea vătămată Cipișciuc Vadim în vederea desfășurării unei afaceri de creștere a peștelui și a păsărilor la iazul pe care îl deține în condiții de arendă în satul Tăura Nouă r-ul *****, care după realizarea peștelui în continuarea intenției sale de a-l înșela pe Cipișciuc Vadim ilegal a însușit suma de 195544, 65 lei.

În aceeași manieră similară, folosindu-și intențiile meschine prin intermediul înșelăciunii și abuzului de încredere, sub pretextul desfășurării unei afaceri de creștere a peștelui a însușit de la partea vătămată Naclacevschi Vasile suma de 14 645 lei, fiindu-i în acest sens cauzate daune considerabile.

În fortificarea soluției adoptate, instanța de apel reține că, *latura obiectivă* a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal are următoarea structură: **1)** fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inațiuni): **a)** *acțiunea principală*, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; **b)** *acțiunea sau inacțiunea adiacentă*, care constă, în mod alternativ, în inducere sau menținerea în eroare, sau abuz de încredere; **2)** urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv a cărui mărime se situează între limitele de care depășesc 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei/daune considerabile; **3)** legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Elementul material se realizează prin acțiunea de dobândire ilicită a bunurilor de la victime, fiind întregit cu altele două, conținute în textul normei de incriminare - înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin *dobândire ilicită a bunurilor*, legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenție a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Prin intermediul *inducere/menținerea în eroare sau al abuzului de încredere* făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndreptățit a le lua. În astfel de situații nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa.

Inducere sau menținerea în eroare întrunește în sine variate metode, procedee și tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informațiilor despre sine, despre apartenența de bunuri, dezinformarea victimei privitor la marfă, contra prestație, calitate, preț, echivalent etc.; utilizarea unor împrejurări, echipamente, documente fictive sau false; ascunderea unor informații, fapte, împrejurări obligatorii pentru comunicare victimei ș.a.; în funcție de circumstanțele faptei, înșelăciunea poate lua forma scrisă de realizare, verbală, electronică sau alta, fapt care nu are relevanță pentru existența infracțiunii de escrocherie.

Prin oricare dintre aceste modalități – *inducere/menținerea în eroare sau abuzul de încredere*, acțiunea făptuitorului este îndreptată la inducerea victimei în eroare, prin crearea unei false reprezentări a realității, indiferent de mijloacele utilizate, cu scopul obținerii transmițerii voite, și ori altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui, ce aparține celui supus manoperelor frauduloase.

Totodată, la încadrarea juridică a infracțiunii de escrocherie nu are importanță metoda înșelăciunii și mijloacele utilizate, important este ca acestea să fie îndreptate scopului de sustragere, iar victima să fie indusă în eroare și să ajungă la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, determinante transmițerii voite a bunului.

Cea de-a doua modalitate sub care se înfățișează acțiunea adiacentă în cazul infracțiunii specificate la art.190 Cod penal este *abuzul de încredere*.

În ipoteza *abuzului de încredere*, făptuitorul exploatează raporturile de încredere care sau stabilit între el și victimă.

În cazul infracțiunii prevăzute la art.190 Cod penal, abuzul de încredere nu poate fi privit ca modalitate a înșelăciunii.

Prin urmare, Colegiul penal analizând aspectele juridice menționate supra, reține în sarcina inculpatului Gîsca Nicolae a fi comisă fapta penală în plenitudinea întrunirii laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, or atât acțiunea principală de dobândirea ilicită a bunurilor mobile a părților vătămate Cipișciuc Vadim și Naclacevschi Vasile cât și cea adiacentă manifestată prin materializarea cumulului abuzului de încredere și *inducere/menținerea în eroare a*

cauzat celor din urmă prejudicii ce depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei inclusiv daune în proporții considerabile.

Tot odată, Colegiul penal constată că abuzul de încredere în prezenta speță față de Cipișciuc Vadim s-a realizat în mod evident prin relația specială dintre făptuitor și victimă formată în urma unui ansamblu bazat pe un climat de încredere continu de către făptuitor, or reieșind din însăși declarațiile părții vătămate Cipișciuc Vadim care a comunicat dincolo de orice dubiu faptul că *din anul 2012 până în anul 2015 se aflau în relații bune, fiind în acest sens prieteni, în acel moment locuia în Tiraspol și având o discuție cu inculpatul Gîscă Nicolae, i-a comunicat că dorește să revină în nordul țării, însă sunt probleme cu locurile de muncă, la care Gîscă Nicolae i-a promis că îl poate ajuta să se angajeze în serviciu la ocolul silvic, că are careva cunoștințe, ulterior, Gîsca Nicolae a solicitat de la el să-i împrumute o sumă de bani pentru procurarea hranei pentru pește, astfel, i-a comunicat că poate să-i împrumute, dar doar cu dobândă..*

Prin urmare, analizând cele menționate, Colegiul penal statuează că, într-adevăr partea vătămată Cipișciuc Vadim fiind victima abuzului de încrederea materializat de către inculpatul Gîsca Nicolae i-a oferit acestuia pe fonul *inducerii în eroare* afacerii piscicole suma de 195544, 65 lei, care i-a însușit, comunicând ulterior părții vătămate date mincinoase că peștele din iaz a pierit și careva profit nu a avut.

Pe de altă parte, abuzul de încredere în prezenta speță față de partea vătămată Naclacevschi Vasile s-a realizat în mod evident prin declarațiile martorului Naclacevschi Elena care este soția părții vătămate prin ce a comunicat că, *fiind consăteni cu inculpatul Gîsca Nicolae, fiind de asemenea în relații amicale cu Naclacevschi Vasile a venit acasă la ei și l-a rugat să-i împrumute bani dat fiind că știa că soțul ei Naclacevschi Vasile a venit de peste hotare, fiind date citirii declarațiilor părții vătămate Naclacevschi Vasile, a comunicat faptul că, de mai multe ori l-a apelat pe Gîsca Nicolae în vederea solicitării de a-i fi restituită datoria, însă fără careva efect, astfel inculpatul Gîsca Nicolae folosindu-și aptitudinile psihice pe fonul *menținerii în eroare* cu întemeierea unei afaceri piscicole a însușit suma de 14 645 lei, comunicând ulterior părții vătămate date mincinoase că peștele din iaz a pierit și careva profit nu a avut.*

Urmările prejudiciabile invocate de către părțile vătămate Cipișciuc Vadim și Naclacevschi Vasile s-a confirmat în mod indiscutabil prin declarațiile acestora dar și prin confirmarea de către inculpat în cadrul audierii sale în faza judecării cauzei în prima instanță și în instanța de apel, ce denotă pe cale de consecință veridicitatea acestor consecințe.

De asemenea, Colegiul penal reține corectă încadrarea la momentul înaintării învinuirii a urmărilor provocate ca fiind proporții deosebit de mari ale prejudiciului

cauzat lui Cipișciuc Vadim, or prin proporții deosebit de mari, în anul 2014, conform art. 126 alin. (1¹) din Codul penal se consideră prejudiciul care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, adică peste 169 000 de lei (40x4225 de lei), iar potrivit Hotărârii Guvernului RM Nr. 1000 din 13-12-2013 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2014 a fost aprobat pentru 4225 de lei, întrunind astfel circumstanța agravantă reținută la caz.

Subsecvent celor enunțate, Colegiul penal ține să mai precizeze că ulterior, prevederile art. 190 alin. (5) din Codul penal în modalitatea expusă prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, au fost concretizate stabilind răspunderea penală pentru aceleași acțiuni expuse supra, însă reformulate de legiuitor, adică pentru escrocherie, ce denotă *sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, iar cu referire distinctă la acest caz, când valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.*

Respectiv, cu privire la claritatea și previzibilitatea noilor modificări, care urmează să fie reținute la caz, Colegiul penal argumentează analogic și în această nouă ambianță că inclusiv Curtea Constituțională prin decizia sa nr. 126 din 15 noiembrie 2018 a mai admis anterior că prin noua redacție a articolului 190 alin. (1) din Codul penal a fost de fapt detaliată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, legislatorul urmărind scopul eliminării interpretării extensive defavorabile, argument care denotă și în acest caz că nu a fost urmărit scopul excluderii infracțiunii prevăzute în redacția veche, ci doar consolidarea acesteia, iar prin noile modificări fiind vădit același sens al dispoziției normei penale în accepțiunea instanței (§§ 20, 23-25 din Decizia CC nr. 126/2018).

De asemenea, Curtea a concretizat că ține de competența instanțelor de judecată să interpreteze, să clarifice și să înlăture dubiile referitoare la aplicarea articolului 190 din Codul penal, iar în acest context, și Curtea Europeană a menționat că va exista întotdeauna un element de incertitudine cu privire la sensul unei noi dispoziții legale până când va fi interpretat și aplicat de instanțele naționale (a se vedea *Perinçek v. Elveția*, 15 octombrie 2015 [MC], §§ 135, 138; *Jobe v. Regatul Unit (dec.)*, 14 iunie 2011; *Dmitriyevskiy v. Rusia*, 3 octombrie 2017, § 82).

În același context, Colegiul penal mai notează că prin modificările operate prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, cuantumul proporțiilor deosebit de mari, care a fost prevăzut anterior, inclusiv la momentul actual a fost înlocuit cu limite echivalente într-un număr exact de salarii medii pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar în acest sens,

instanța reține îndeosebi de importante prevederile art. 126 alin. (1¹) din Codul penal, potrivit căreia, în continuare s-a statuat imperativ că se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Astfel, coroborând natura infracțiunii incriminate prin rechizitoriu cu ultimele modificări admise prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, inculpatului Gîsca Nicolae i se poate reține doar încadrarea juridică prevăzută de art. 190 alin. (5) din Codul penal (în redacția Legii nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022), cu luarea în considerare a prevederilor art. 10 alin. (1) din Codul penal, *care stipulează că legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi.*

Prin urmare, lipsa „calității legii” privind definiția infracțiunii sau pedeapsa aplicabilă ar duce la încălcarea art. 7 din Convenție [Kafkaris împotriva Ciprului (MC), par. 150 și 152], astfel încât, în acest caz, potrivit legii penale care era în vigoare la momentul comiterii infracțiunii din speță, fapta constatată în cazul pendinte era sancționată în cazul existenței unor urmări prejudiciabile exprimate la acel moment în „*proporții deosebit de mari*”, care potrivit art. 126 al legii penale, în vigoare și la moment, denotă exclusiv cuantumul unor proporții ce depășesc 40 de salarii medii pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar calificarea juridică a acțiunilor inculpatului Nicolai Găscă se va efectua așadar pe episodul însușirii bunurilor părții vătămate Cipișciuc Vadim conform art. 190 alin. (5) din Codul penal (*în redacția Legii nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022*), pentru a exclude o încadrare arbitrară, neaccesibilă și lipsită de previzibilitate a faptelor constatate.

În continuarea celor menționate supra, instanța de apel ține a menționa că nu poate pune la îndoială declarațiile oferite sub jurământ de către partea vătămată Cipișciuc Vadim care a comunicat în mod convingător faptul deposedării sale de bunurile mobile ce au fost însușite de către subiectul activ al infracțiunii, or în cadrul examinării cauzei în ordine de apel s-a constatat cu certitudine că partea vătămată Cipișciuc Vadim *i-a împrumutat lui Gîsca Nicolae prima sumă de 5000 euro, acesta i-a promis că îi va restituit datoria după realizarea peștelui, prin luna octombrie-noiembrie 2013, întocmind în acest sens o recipisă. Peste o perioadă aproximativ două luni, Gîscă Nicolae iarăși i-a solicitat să-i împrumute bani și iarăși i-a oferit suma de 5000 euro, la fel întocmind o recipisă. Tot odată, Gîsca*

Nicolae i-a comunicat că îi va restituit toată datoria, după realizarea peștelui, adică în toamnă. În urma înțelegerilor între ei, Gîsca Nicolae în fiecare lună trebuia să ofere o sumă de bani ca dobândă. Până la restituirea sumei de 10000 euro, Gîsca Nicolae prin telefon a mai solicitat suma de 500 euro, care a fost transmisă acestuia de către părinții lui, fără a fi întocmită vreo recipisă, prin urmare careva tangențe care ar pune la îndoială declarațiile părții vătămate Cipișciuc Vadim în sensul celor menționate în coraport cu învinuirea adusă inculpatului Gîsca Nicolae nu sau depistat, astfel Colegiul penal consideră ce cele menționate supra corespund adevărului și urmează a fi plasate standardului dincolo de orice dubiu în materia penală.

De rînd cu aceasta, vinovăția inculpatului Gîsca Nicolae pe episodul cu însușirea surselor pecuniare de la partea vătămată Cipișciuc Vadim se dovedește inclusiv prin declarațiile depuse de subiectul activ al infracțiunii, or ultimul a recunoscut faptul că a primit în total de la partea vătămată Cipișciuc Vadim suma în cuantum de 10500 euro echivalent a 195544, 65 lei ce urma a fi restituită conform înțelegerii *după realizarea peștelui, în toamnă*, însă nu a fost realizat, *promițându-i astfel că îi va restitui datoria, că la moment nu are*, fapt este de menționat că reieșind din probatoriul pe caz s-a constatat cu certitudine că cel din urmă totuși a realizat peștele crescut în iazul nominalizat, iar banii obținuți în urma afacerii, în continuarea intenției sale de al înșela pe Cipișciuc Vadim, ilegal i-a însușit, comunicându-i ultimului date mincinoase precum că peștele din iaz a pierit și careva profit nu a avut.

În continuare, instanța de apel reține că, faptul realizării peștelui crescut în iazul nominalizat se dovedește inclusiv prin declarațiile martorului Prisăcaru ***** care a confirmat *inter alia* că, *în anul 2018 a activat în calitate de administrator al ÎI „Prisăcaru Valeri” din satul *****, raionul ******, unde la el s-a adresat inculpatul Gîsca Nicolae cu întrebarea de a-i permite să comercializeze pește pe teritoriul pieții din satul ***** care îi aparține, dar nu ea permis, din motiv că nu avea actele necesare, știa că avea iaz în arendă care se afla la hotarul dintre satele Tăura Veche și Tăura Nouă, prin urmare din luxul acestor amănunte denotă faptul că, Gîsca Nicolae a activat în domeniul piscicol inclusiv a efectuat tranzacții de vânzare a peștelui în calitate de proprietar, a acumulat surse pecuniare în urma acestei afacerii, însă în scopul însușirii lor personale în vederea creșterii patrimoniului activ l-a înșelat pe Cipișciuc Vadim asupra faptului că peștele din iaz a pierit și careva profit nu a avut, iar în final prin nerestituirea sumei primite i-a fost cauzat celui din urmă daune în proporții deosebit de mari.

Subsecvent, instanța de apel apreciază declarațiile inculpatului Gîsca Nicolae ca absolut incredibile, or simplu fapt că în timpul pieirii peștelui sau prezentat persoane responsabile din cadrul primăriei și inspectoratului ecologie în vederea constatării acestui flagel însă nu a fost posibil de a fi întocmit nici un act dat fiind

că nu este arendaș, or circumstanțele date nu sunt pe măsură de a constitui un alibi în favoarea sa în condițiile în care ultimul urma cu bună credință în vederea neaterării arena penalului de a-și executa obligațiunile în tot față de partea vătămată Cipișciuc Vadim și a-i restituie suma intactă însușită indiferent de rezultatul afacerii sale, circumstanțe care au fost ignorate de inculpatul Gîsca Nicolae și în mod intenționat i-a comunicat subiectului pasiv faptul lipsei de careva profit în acest sens.

Mai mult ca atât, Colegiul penal nu pune la îndoială faptul că inculpatul Gîsca Nicolae se ocupa în sfera piscicolă însă este evident că ultimul nu putea pretinde la calitatea de arendaș în condițiile în care reieșind din declarațiile martorului Pisarciuc Maria care în perioada anilor 2003-2019 a activat în calitate de primar la primăria s.Tăura Veche r-ul *****, a comunicat că, *la consiliu, de către inculpatul Gîsca Nicolae nu a fost înaintată nici o cerere de a încheia contract de arendă a iazului nominalizat.*

În fortificarea acestei poziții, instanța de apel va trece în revistă faptul că vinovăția inculpatului Gîsca Nicolae pe episodul cu partea vătămată Cipișciuc Vadim se dovedește inclusiv prin intermediul informației parvenită de la Direcția Teritorială pentru Asigurarea Alimentelor, unde se specifică că atât pe numele lui Gîsca Nicolae cât și pe numele lui Spînu Grigorii nu au fost eliberate autorizații sanitare veterinare de funcționare a bazinelor acvatice, fapt ce rezultă că, Gîsca Nicolae nici nu avea dreptul să practice activitatea de arendă a bazinelor acvatice. (f.d. 55, Vol.I), iar conform informațiilor prezentate de către primăriile s.Biliceniei Vechi, ***** și Tăura Veche s-a stabilit că, lui Gîsca Nicolae din anul 2014 până în prezent nu i-a fost atribuit nici-un iaz în arendă, din care rezultă că Gîsca Nicoale a însușit prin inducere/menținerea în eroare și abuz de încredere banii primiți de la Cipișciuc Vădim, prezentând ca adevărată o situație falsă, precum că desfășoară o afacere de atreprenoriat în creșterea peștelui, (f.d. 57, 61, 62, Vol.I), or cele depistate denotă cu certitudine că practicarea activității piscicole în lipsa unor documente justificative în acest sens, prin utilizarea abuzului de încredere și a înșelăciunii, a relațiilor amicale cu subiectiv pasiv a însușit de la acesta suma de 195544, 65 lei, fapt ce este contrar normelor într-un stat de drept.

În cele din urmă, Colegiul penal subliniază că teza inculpatului Gîsca Nicolae precum că, în anul 2016 tot peștele a pierit și nu l-a realizat, neavând astfel posibilitatea să obțină surse bănești pentru restituirea banilor obținuți de la Cipișciuc Vadim, nu poate fi acceptată în condițiile în care reieșind din baza probantă pe caz, s-a constatat cu certitudine că cel din urmă a obținut profit în urma peștelui realizat în care a investit banii obținuți de la Cipișciuc Vadim, însă nu i-a restituit ci i-a folosit în mod evident pentru necesitățile sale personale.

Ceia ce ține de acuzația penală a inculpatului Gîsca Nicolae în cauzarea de daune considerabile părții vătămate Naclacevschi Vasile în comiterea infracțiunii

prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel reține că vinovăția celui din urmă se dovedește în mod efectiv prin declarațiile citite a părții vătămate Naclacevschi Vasile, care a comunicat că, *în toamna anului 2015 i-a împrumutat 1000 euro, însă cu ceva timp mai înainte de a-i împrumuta suma respectivă i-a mai împrumutat 200 dolari SUA, menționând astfel că va restitui datoria odată cu suma de 1000 euro. De câteva ori la preîntâmpinat de a-i fi restituit împrumutul dat, la care inculpatul a menționat că nu are bani, deoarece peștele a pierit. În anul 2016 Gîsca Nicolae i-a restituit suma de 500 euro, ulterior i-a comunicat că dacă nu-i va restitui toată datoria va depune o plângere la poliție. În anul 2020 apelându-l pe inculpat i-a comunicat că a venit din străinătate, însă fără ai restitui împrumutul acordat, astfel că, a depus cerere la poliție, iar peste o lună Gîsca Nicolae i-a restituit suma de 500 euro și 200 dolari;* declarațiile martorului Naclacevschi Elena care a comunicat instanței de apel că, *este soția părții vătămate Naclacevschi Vasile, menționând că, inculpatul Gîsca Nicolae a venit la ei acasă și l-a rugat pe soțul său să-i împrumute bani dat fiind că știa că a venit de peste hotare, respectiv i-a dat cu împrumut 1000 euro și 200 dolari, pentru împrumutul dat inculpatul Gîsca Nicolae a menționat că are pește, îl va vinde iar ulterior peste o lună va restitui suma împrumutată. Peste o lună datoria nu a restituit-o, prin urmare instanța de apel conchide că depozițiile date corespund realității, fiind în acest sens perfect viabile în dovedirea faptului primirii de la subiectul pasiv al infracțiunii suma stabilită de OUP ce a fost însușită, fără a fi restituită proprietarului de drept pe motiv inacceptabil, or datele mincinoase precum că, peștele din iaz a pierit și nu a avut profit de pe urma nerealizării acestuia nu constituie alt ceva decât poziția de apărare ce nu a fost constatată la examinarea cauzei în ordine de apel, astfel subiectul activ al infracțiunii urmează a suporta consecințele de rigoare pentru fapta comisă în varianta ei consumată.*

În susținerea poziției sale, Colegiul penal va considera pertinente și utile cauzei declarațiile martorului Pisarciuc Maria care a comunicat că, *nu toți peștii erau morți respectiv cel din urmă a desfășurat operațiuni economice prin realizarea celui rămas viu, drept rezultat acțiunile inculpatului Gîsca Nicolae de a se auto-victimiza pe fonul alegației pieirii peștelui nu poate trezi interesul unui observator obiectiv în sensul enunțat de vreme ce baza probantă denotă cu vehemență că prin acțiunile sale au dus la sporirea avutului patrimonial în detrimentul lui Naclacevschi Vasile care chipurile a oferit cu împrumut suma stabilită de bani însă inculpatul Gîsca Nicolae abuzând de relația amicală existentă între ei la înșelat că în timp de o lună de zile, după realizarea viităților o să-i restituie ultimului suma de bani primită.*

Aici este de menționat că, într-adevăr inculpatul cu rea credință a abuzat de obligațiile sale firești în vederea restituirii sumei de bani primită de la partea vătămată Naclacevschi Vasile și a folosit roadele faptului dat în interes personal,

acțiuni ce au durat succesiv din toamna anului 2015 până la sesizarea organului de drept la data de 07.09.2020 (f.d.3, Vol.II).

Prin urmare, instanța de apel reieșind din declarațiile părții vătămate Naclacevschi Vasile și a martorului Naclacevschi Elena care este soțul părții vătămate Naclacevschi Vasile a constatat faptul că deja inculpatul Gîsca Nicolae a executat restituirea datoriei, la moment careva pretenții/obiecții nu au, însă circumstanțele date nu pot crea sau genera impresia stingerii raportului juridic de conflict odată este imperios necesar a constata că însăși datoria a fost stinsă după ce subiectul pasiv a sesizat sprijinul preventiv a-l organului de drept a IP *****, fapt ce denotă că Gîsca Nicolae într-adevăr cu rea voință a depășit limita admisibilă a raportului juridic de „împrumut”, or însăși inculpatul Gîsca Nicolae prin declarațiile sale a recunoscut că, *a restituit datoria lui Naclacevschi Vasile când în privința lui s-a intentat dosar penal, iar acesta nici până în prezent nu i-au restituit materialele de construcție și instrumentele care valorează suma de aproximativ 1000 euro*, ceea ce a și permis atât organului de urmărire penală cât și instanței de apel să constate că persoana dată este vinovată clar în comiterea infracțiunii de escrocherie în variantă clasică.

Nu în ultimul rând, instanța de apel constată un aspect contradictoriu a declarațiilor inculpatului Gîsca Nicolae pe fonul că, *nu i-a reușit să restituie suma părții vătămate Naclacevschi Vasile dat fiind că peștele era mic*, însă reieșind din lucrările cauzei subiectul activ urma a restitui împrumutul în decurs de una-două luni, după ce va trage năvodul din iaz, fapt ce denotă că inculpatul cunoștea cu certitudine în momentul când a primit banii că peștii erau mici și nu vor ajunge la greutatea necesară comercializării lor dar totuși prin abuz de încredere datorită faptului relațiilor amicale ca între consăteni și înșelăciune a însușit de la partea vătămată suma de 14 645 lei care a fost folosită în scopuri personale, cauzându-i astfel lui Naclacevschi Vasile prejudicii în proporții considerabile.

În continuare, Colegiul penal reține că inculpatului Gîsca Nicolae în cadrul învinuirii aduse potrivit actului de sesizare a instanței de judecată i-a fost încadrat calificativele agravante prevăzute la alin. (1) art. 190 Cod penal, astfel în cadrul instanței de apel, Colegiul penal a constatat că suma în calitate de prejudiciu material se reliefează în proporții considerabile, fapt ce asupra acestui aspect, instanța de apel nu poate constata o altă situație decât cea reținută de partea acuzatorială în acest sens.

Potrivit prevederilor articolului 126 alin. (2) din Codul penal, Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii

drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, Colegiul penal făcând abstracție de la reținute de prima instanță și ținând cont de însemnătatea bunurilor pentru victimă, suma stabilită în calitate de prejudiciu material al infracțiunii cauzate de către inculpatul Gîsca Nicolae va constitui în mod indiscutabil proporții considerabile.

Prin urmare, poziția inculpatului Gîsca Nicolae privind recunoașterea vinovăției, Colegiul penal o va aprecia ca fiind declarativă, or chipurile că nu a comis fapta imputată constituie o poziție iluzorie care nu poate fi acceptată în condițiile în care declarațiile acestuia în coraport cu cele menționate supra nu generează un caracter credibil și convingător ce ar pune la îndoială setul acestor arme probante care atestă cu certitudine comiterea infracțiunilor înscrinate.

În aceste circumstanțe, instanța de apel relevă că toate aceste acțiuni demonstrează realizarea în întregime de către inculpatul Gîsca Nicolae a laturii obiective a infracțiunilor imputate sub formă de fapt consumat.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă.

De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Deci, în planul laturii subiective se reține că din probatoriul cercetat în cadrul ședinței de judecată rezultă cu certitudine că inculpatul Gîsca Nicolae a acționat cu intenție directă, urmărind scopul din debut de cupiditate, și anume acela de a dobândi prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurile pecuniare a subiecților pasivi Cipișciuc Vadim și Naclacevschi Vasile.

Prezența intenției directe și a scopului de cupiditate se demonstrează și prin conduita infracțională a inculpatului Gîsca Nicolae, care după intrarea în posesie a bunurilor pecuniare a părților vătămate, le-a însușit, utilizându-le în scopuri personale, fără a-și onora în acest sens obligațiune corespunzătoare, fapt ce reiese că subiectul activ al infracțiunii a acționat cu rea intenția în detrimentul victimelor, creându-le astfel repercusiuni pe perioada așteptării la nesfârșit a recuperării creanțelor pecuniare.

În subsidiar, Colegiul penal statuează că primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 Cod penal doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Astfel, în cazul infracțiunii specificate la art. 190 Cod penal, prezența scopului de sustragere o demonstrează următoarele circumstanțe: **1)** situația financiară extrem de neprielnică a persoanei care-și asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacției; **2)** lipsa de fundamentare economică și caracterul

irealizabil al angajamentului asumat; **3)** lipsa unei activități aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea mijloacelor bănești necesare onorării angajamentului; **4)** achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; **5)** prezentarea, la încheierea tranzacției, din numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane, de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.

Pe cale de consecință, un alt aspect, a fi extrem de important de instanță de apel, contrar celor reținute de instanța de fond pe faptul existenței în prezenta cauză a relațiilor civile între victime și inculpat, Colegiul penal va expune anumite nuațe ce țin de delimitarea infracțiunii de escrocherie și încălcarea normelor de drept civil ce se referă la atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor și/sau prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

Astfel, temeiul aplicării răspunderii, potrivit art. 190 Cod penal, apare doar în cazul imposibilității apărării drepturilor subiective prin mijloacele justiției civile. Atunci când este vorba de două subiecte ale unui raport juridic, trebuie verificată, înainte de toate, ipoteza egalității lor în drepturi. Și numai dacă există indici care exced limitele încălcării normelor dreptului civil, atunci se justifică intervenția legii penale.

Normele de drept civil se aplică în cazul concurenței lor cu art. 190 Cod penal, dacă: **1)** există posibilitatea restabilirii valorii lezate prin infracțiune pe calea acțiunilor benevole ale subiectului care a lezat valoarea ori pe calea acțiunii civile; **2)** fapta a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat.

Astfel, sub incidența art. 190 Cod penal trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voință, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului. Nu încapă îndoială că atunci când făptuitorul folosește documente false, încheie tranzacții în numele unei persoane juridice inexistente, își arogă funcții și calități pe care în realitate nu le are etc., el își demonstrează rea-voința în raport cu victima.

La fel, pot fi supuse cercetării și alte circumstanțe, nu mai puțin importante: **1)** maniera de comportament pe care făptuitorul a manifestat-o după ce i-au fost transmise bunurile (de exemplu, cheltuire imediat banii prevăzuți pentru procurarea unor bunuri destinate victimei); **2) făptuitorul acceptă să-i fie transmise bunurile pe care cu bună-știință nu le va putea valorifica; 3) făptuitorul săvârșește acțiuni care demonstrează nedorința lui de a-și executa angajamentele;** **4)** făptuitorul își asumă obligații pe care ulterior afirmă că nu este în stare să le îndeplinească.

În speță, Colegiul penal constată că nu poate fi vorba despre existența unor relații de ordin civil după cum a stabilit prima instanță, chiar dacă suntem în prezența a unei neexecutării a obligațiilor ce derivă dintr-un contract (*pe episodul*

cu partea vătămată Cipișciuc Vadim) și dintr-o înțelegere verbală pretins a fi împrumut (pe episodul cu partea vătămată Naclacevschi Vasile) în condițiile în care inculpatul Gîsca Nicolae până la momentul intrării în posesie a bunurilor părților vătămate Cipișciuc Vadim și Naclacevschi Vasile a efectuat acțiuni fără a avea intenția de a-și executa angajamentele asumate, adică acțiuni directe și premeditate în scopul săvârșirii infracțiunii, dobândirea reală și dispunerea de mijloacele bănești, crearea unei ambianțe eronate părților vătămate ori producerea în conștiința victimelor a unei reprezentări false a realității, iar în concluzie, dobândind ilicit mijloacele bănești, fără să-și onoreze cu bună - credință obligațiile sale, din cauza situației financiare neprielnice a acestuia, care nu era angajat în câmpul muncii, lipsa activităților aducătoare de beneficii, circumstanțe care făceau imposibilă onorarea obligațiilor asumate inclusiv nedorința lui de a-și executa angajamentele asumate invocând diverse situații care genera neîntemeiat timp suplimentar iluzoriu în vederea posibilității restituirii sumelor pecuniare în avutul subiecților pasivi.

În continuare, Colegiul penal la capitolul dat a constatat că, natura relațiilor apărute dintre părțile Cipișciuc Vadim și Naclacevschi Vasile, pe de o parte, și inculpatul Gîsca Nicolae, pe de altă parte, a avut un caracter "civil" în viziunea părților vătămate, care au acționat cu bună-credință prin acordarea inculpatului a sumelor de bani, iar prezența afacerii a constituit intenția inculpatului Gîsca Nicolae de a oferi aparență relațiilor respective a unui aspect „civil”, sub aspectul dat concluzionându-se că, inculpatul a dus o activitate de convingere a părților vătămate despre veridicitatea intenției sale, mai mult, inculpatul și părțile vătămate fiind în relații amicale/consăteni, creând astfel imaginea ca fiind un potențial executor de bună-credință, însă faptul dat a constituit doar o camuflare a relei sale intenții, or, perfectarea recipiselor de împrumut, ulterior contractul de împrumut din 28.10.2014 nr.742152 (f.d.38) prin care este expres specificat că, inculpatul Gîsca Nicolae a recunoscut că a primit de la partea vătămată Cipișciuc Vadim până la data autentificării contractului nominalizat suma în valoare de 10 500 euro, prin care s-a obligat să-i restituie victimei până la data de 01.04.2015, a constituit intenția inculpatului Gîsca Nicolae de a oferi aparență relațiilor respective a unui aspect „civil”.

Însă, este de subliniat că inculpatul Gîsca Nicolae nici în acest caz având ca substrat obligațional contractul nominalizat nu și-a executat de bună credință obligațiile sale corelative față de Cipișciuc Vadim care la data de 24.12.2015 a sesizat competența Judecătoriei ***** cu acțiune civilă împotriva subiectului activ în vederea încasării datoriei, care la data de 28.03.2016 prin încheierea instanței de judecată de drept comun (f.d.36-37, Vol.I) s-a confirmat tranzacția de împăcare încheiată între Cipișciuc Vadim și inculpatul Gîsca Nicolae asumându-și obligația de a restituie **ultima tranșă la data de 30.05.2017**, fiind în acest sens emis titlu

executoriu (f.d.16, Vol.I) ulterior intentată procedura de executare a titlului executoriu nr.2-154/2016 de către executorul Mușet Marcel (f.d.17-18, Vol.I).

Tot odată, în pofida faptului că în sarcina inculpatul Gîsca Nicolae a fost dispusă intentarea procedurii de executare a titlului executoriu nr.2-154/2016 emis de Judecătoria ***** la 28.03.2016, folosindu-se abuziv de obligațiile sale, cu recredință, specifică faptei de escrocherie, a ignorat de a restitui integral în termenul jurisdicțional datorita față de partea vătămată Cipișciuc Vadim, care la data de 27.11.2019 fiind avertizat conform art. 311 Cod penal, despre răspunderea penală pentru denunț fals, (f.d.7, Vol.I) a depus plângere pe acțiunile subiectului activ dat fiind că Gîsca Nicolae a realizat peștele din iazul nominalizat, iar banii primiți în sumă de 195544, 65 lei i-a însușit, nefiind în acest sens restituiți conform planului stabilit în baza tranzacției de împăcare din 28.03.2016 (f.d.36-37, Vol.I).

Subsecvent, instanța de apel ține a menționa că, faptul executării la moment a unei părți din datorita pecuniară de către inculpatul Gîsca Nicolae față de partea vătămată Cipișciuc Vadim nu pot servi ca temei de achitare a acestuia, în condițiile în care aceste acțiuni au fost întreprinse după consumarea infracțiunii și în opinia Colegiului penal constituie în sine niște acțiuni întreprinse de acesta în scopul de a se eschiva de răspunderea penală.

Mai mult ca atât, Colegiul penal conchide că deși art. 1 din Protocolul nr. 4 la CEDO menționează că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală, totuși aplicabilitatea acestui articol din Protocol decade în cazul manifestării de către inculpat a relei voințe și a înșelăciunii părții vătămate la momentul încheierii relațiilor contractuale. Deci, art. 1 este limitat în aplicarea sa, de sintagma „pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație”. Astfel, din conținutul acestei norme se desprinde că, se interzice aplicarea pedepsei cu închisoarea, pentru neachitarea datoritiilor, doar în cazul în care datoritiile reies dintr-o obligație contractuală, adică incidența legii penale nu este interzisă dacă există alți factori care condiționează neonorarea obligațiilor contractuale.

Pe de altă parte, dacă debitorul acționează într-un mod fraudulos sau premeditat, articolul 1 nu interzice punerea sa sub detenție din aceste motive, chiar dacă ulterior se stabilește că debitorul se afla în imposibilitatea de a-și onora datorita.

Prin urmare, Colegiul penal reține că, potrivit celor avute în vedere de CtEDO în jurisprudența sa în materia dată, în cazul în care o persoană este deținută la cererea creditorului pentru neonorarea obligațiilor sale contractuale, *din reavoință*, într-un mod fraudulos sau premeditat, *art. 1 din Protocolul nr. 4 nu va fi incident*, astfel, contrapunând faptele stabilite în urma analizei probelor administrate, Colegiul penal conchide că vinovăția inculpatului Gîsca Nicolae în

săvârșirea infracțiunilor incriminate a fost dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil.

Prin urmare, poziția inculpatului Gîsca Nicolae privind recunoașterea vinovăției, Colegiul penal o va aprecia ca fiind declarativă, or chipurile că nu a comis faptele imputate constituie o poziție iluzorie care nu poate fi acceptată în condițiile în care declarațiile părții vătămate a martorilor și probele scrise în coraport cu cele menționate de subiectul activ al infracțiunii nu generează un caracter credibil și convingător ce ar pune la îndoială setul acestor arme probante care atestă cu certitudine comiterea infracțiunii prevăzută în varianta art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (1) Cod penal.

Subiectul infracțiunii specificate la art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (1) Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins legală de tragere la răspunderea penală.

Astfel, Colegiul penal consideră că, inculpatul Gîsca Nicolae și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările prejudiciabile și în mod conștient a dorit survenirea acestora, circumstanțe de la care prima instanță a deviat și în mod eronat a ajuns la concluzia de a emite în sarcina celui din urmă o sentință de achitare dat fiind că faptele nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, or raționamentele instanței trecute în revistă nu pot fi acceptate de către instanța ierarhic superioară, astfel în vederea reparării situații date, ținând cont de probele sus menționate, Colegiul penal va admite apelul procurorului în Procuratura r-lui *****, Marian Ramașcan declarat împotriva sentinței Judecătoria Bălți sediul ***** din 10.01.2023, în cauza penală de învinuirea lui Gîsca Nicolae, cu casarea sentinței contestată, rejudecă cauza cu pronunțarea unei noi soluții potrivit modului stabilit pentru prima instanță, or concluzia vinovăției celui din urmă în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (1) Cod penal nu poate fi pusă în discuție și în mod rațional urmează a executa sancțiunea de rigoare prevăzută strictă de partea specială a codul penal al RM.

În susținerea acestui deziderat, Colegiul penal consideră că deși instanța de fond în mod eronat a tratat baza probantă în coraport cu acțiunile inculpatului Gîsca Nicolae în comiterea infracțiunilor încriminate, totuși instanța de apel în vederea soluționării speței în ordine de apel, având dreptul de a oferi o nouă apreciere probelor, printr-o cercetare nemijlocită și suplimentară a bazei factologice conchide cu certitudine că vinovăția acestuia în comiterea infracțiunilor incriminate a fost dovedită pe deplin iar acuzațiile sunt bine justificate standardului de dovadă „*în afara dubiilor rezonabile*”, or din analiza probelor pertinente, concludente și utile cauzei, administrate în ședința de apel, dovedesc contrariul poziției părții apării referitor la menținerea soluției de achitare a instanței de fond, în condițiile în care argumentul dat de unul singur în lipsa unei consistențe juridice

în acest sens nu poate fi apreciat ca fiind unul plauzibil fapt ce urmează a fi apreciat ca fiind unul pur declarativ.

În această ordine de idei, sistematizând cele conturate supra, Colegiul conchide că vinovăția inculpatului Gîsca Nicolae a fost integral dovedită, iar acțiunile acestuia întrunesc elementele constitutive ale concursului de infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (1) Cod penal.

În concluzie, ca urmare a raționamentelor expuse supra, în baza materialelor cauzei penale și în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 1)-4) Cod de pr. penală, instanța de apel a constatat cu certitudine că, Gîsca Nicolae urmărind scopul dobândirii în mod ilicit a bunurilor altei persoane prin *inducere și menținerea în eroare*, și abuz de încredere, sub pretextul desfășurării unei afaceri de creștere a peștelui și a păsărilor la iazul pe care îl deține în condiții de arendă în satul Tăura Nouă, raionul Sîngerei, la 28.10.2014 de la Cipișciuc Vadim a solicitat și a primit de la ultimul bani în sumă de 10 500 euro, care la acel moment constituiau 195544,65 lei, obligându-se ca în toamna aceluiași an, după realizarea peștelui să-i restituie lui Cipișciuc Vadim suma de bani nominalizată. Ulterior, Gîsca Nicolae a realizat peștele crescut în iazul nominalizat, iar banii obținuți în urma afacerii, în continuarea intenției sale de a-l înșela pe Cipișciuc Vadim, ilegal i-a însușit, comunicându-i ultimului date mincinoase precum că peștele din iaz a pierit și careva profit nu a avut, fapt prin care i-a provocat ultimului daune în proporții deosebit de mari în sumă de 195544, 65 lei.

Prin acțiunile sale inculpatul Gîsca Nicolae a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal- escrocheria, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducere/menținerea în eroare sau abuz de încredere, dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei*,

Tot el, urmărind scopul dobândirii în mod ilicit a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul desfășurării unei afaceri de creștere a peștelui la iazul pe care îl deține în condiții de arendă în satul Tăura Nouă, raionul Sîngerei, în toamna anului 2015 a solicitat și a primit de la Naclacevschi Vasile bani în sumă de 500 euro și 200 dolari SUA, care la acel moment constituiau 14 645 lei, obligându-se ca în timp de o lună de zile, după realizarea peștelui, să-i restituie ultimului suma de bani primită. Ulterior, Gîsca Nicolae a realizat peștele crescut în iazul nominalizat, iar banii obținuți în urma afacerii, în continuarea intenției sale de a-l înșela pe Naclacevschi Vasile, ilegal i-a însușit, comunicându-i acestuia date mincinoase precum că, peștele din iaz a pierit și careva profit nu a avut, fapt prin care, i-a provocat daune în proporții considerabile în sumă de 14 645 lei.

Prin acțiunile sale inculpatul Gîsca Nicolae a comis infracțiunea prevăzută de art. 190, alin.(1) Cod penal- escrocheria, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei*

persoane prin inducere/menținerea în eroare sau abuz de încredere, săvârșită în proporții considerabile.

Poziția instanței de apel asupra individualizării pedepsei penale:

La capitolul individualizării pedepsei penale ce urmează a-i fi stabilită lui Gîsca Nicolae instanța de apel reține că, în corespundere cu prevederile art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Colegiul penal notează că, prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale.

Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

La fel, pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Sub imperiul normelor enunțate se reține că, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii.

Pedeapsa inequitabilă poate fi doar un mijloc de reprimare, cauzând noi suferințe, corespunzător, neatingând scopul de corectare și reeducare, ci de generare a mobilurilor negative.

Atingerea scopurilor pedepsei de corectare și reeducare a infractorului, de prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane, se realizează strict prin individualizarea ei.

Astfel, la aplicarea pedepsei se ia în considerație, în mod prioritar, personalitatea infractorului, caracteristica deplină a personalității acestuia făcută în baza tuturor însușirilor fizice și psihice ale acestuia, particularități care s-au manifestat nu numai prin fapta comisă, dar și în timpul vieții și activității infractorului în alte condiții.

La fel instanța de apel reține că, un rol primordial în aprecierea stabilirii și aplicării pedepsei îl are pericolul social al faptei, sens în care valorile ocrotite de legea penală prin incriminarea faptelor trebuie evidențiate atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru educarea inculpatului.

Astfel, coroborând natura infracțiunii incriminate prin rechizitoriu cu ultimele modificări admise prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, inculpatului Gîsca Nicolae i se va stabili pedeapsa penală pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (5) din Codul penal în redacția Legii nr. 247 din 29 iulie 2022, în vigoare din 26 august 2022, luându-se astfel în considerație prevederilor art. 10 alin. (1) din Codul penal, *care stipulează că legea penală care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi*, în condițiile în care sancțiunea penală prevăzută de legea penală nou este mai blândă în coraport cu cea la data comiterii ei.

Astfel, se constată că, inculpatul Gîsca Nicolae a fost găsit vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsă cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, infracțiune care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal **se atribuie la categoria celor grave.**

De asemenea, la stabilirea mărimii și categoriei pedepsei urmează a se ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, de conduita acestuia, care nu și-a recunoscut vina, de personalitatea acestuia, și anume anterior judecat (f.d.74-75, Vol.I) pentru comiterea unui șir de infracțiuni precum: art. 264¹ alin. (1), (4) Cod penal; art.264⁴ Cod penal; 190 alin. (1) Cod penal, potrivit caracteristicii eliberate de către Primarul comunii Chișcăreni, Cioina Ion, se menționează că este căsătorit, la întreținere doi copii minori, nu este angajat în câmpul muncii (f.d.18, Vol.II), la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află (f.d. 19-20, vol.II).

În calitate de circumstanțe atenuante prevăzută la art. 76 Cod penal nu există, iar potrivit art. 77 Cod penal, Colegiul penal constată existența în acțiunile inculpatului Gîsca Nicolae de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru comiterea infracțiunilor similare.

Din considerentele indicate și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei, a personalității inculpatului Gîsca Nicolae, urmărind în acest sens comportamentul acestuia în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, Colegiul penal concluzionează că pentru corijarea și reeducarea inculpatului pentru fapta comisă care face partea din categoria celor grave urmează a-i fi stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani cu executarea în penitenciar de tip semiînchis (prin prisma art.72 alin.3 CP), cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în domeniul afacerilor pe un termen de 3 ani,

Aceasta pentru că, scopul pedepsei penale este corectarea celui vinovat întru prevenirea comiterii pe viitor a altor fapte penale, contribuind la reeducarea lui, astfel încât să se simtă pe deoparte protejat de legea penală, iar pe de altă parte să se conformeze restricțiilor impuse de ea, în atingerea rolului ei educativ și proporțional în raport cu persoana căreia i se stabilește, precum și a scopului principal de prevenire a activității infracționale.

În acest aspect Colegiul consideră, că aplicarea în privința lui Gîsca Nicolae a pedepsei închisorii va contribui activ la corectarea și reeducarea lui, or pedeapsa

penală ce urmează a fi aplicată făptuitorului trebuie să fie una cu adevărat benefică și utilă pentru executare, atingându-și scopul corectării, pentru ași putea realiza telul pentru care este stabilită.

De rând cu aceasta, deși vinovăția inculpatului Gîsca Nicolae pe art. 190 alin. (1) Cod penal (*pe episodul cu partea vătămată Naclacevschi Vasile*) a fost demonstrată pe deplin, acesta urmează a fi liberat de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală din următoarele considerente:

Potrivit art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de pr. penală, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Alin. (2) al aceleași norme indică că, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

În acest sens Colegiul penal conchide că, infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal este o infracțiune mai puțin gravă și prevede în calitate de pedeapsă cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.(în redacția Legi nr.179 din 26.07.2018, în vigoare 17.08.2018)

Având în vedere cele menționate supra Colegiul penal relevă că, din punctul de vedere al rolului și efectelor pe care prescripția le are în câmpul dreptului penal, ea constituie o situație de fapt producătoare de consecințe juridice referitoare la raportul juridic de drept penal, pe de o parte, sub aspectul activ al acestuia, adică al dreptului de a aplica pedeapsa și de a impune executarea acesteia, iar pe de altă parte, sub aspectul pasiv al acestui raport, adică al obligației de a suporta și executa pedeapsa aplicată.

În corespundere cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datorare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

În virtutea celor expuse supra, Colegiul penal scoate în evidență că, prescripția tragerii la răspundere penală reprezintă un tip de liberare de răspundere penală pentru o infracțiune datorită trecerii, în anumite condiții, a unui anumit interval de timp de la data săvârșirii ei.

Justificarea prescripției este strâns legată de rațiunea represiunii penale și, de aceea, după trecerea unui timp îndelungat de la săvârșirea infracțiunii, aplicarea pedepsei devine inefficientă în raport cu scopul pedepsei penale. Prevenția generală nu se mai realizează fiindcă rezonanța socială a faptei scade considerabil, iar infractorul, asupra căruia planează tot timpul amenințarea pedepsei, se poate îndrepta.

Concomitent cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală se stinge și dreptul statului de a stabili răspunderea penală și de a aplica pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă, stingându-se totodată și obligația infractorului de a mai suporta consecințele săvârșirii infracțiunii (răspunderea penală). Constatând intervenirea prescripției, organul de drept va dispune neînceperea urmăririi penale, încetarea urmăririi penale sau încetarea procesului penal.

Mai mult ca atât, Colegiul statuează că verificarea împlinirii termenului de prescripție este anterioară oricărui examen al fondului, dar prescripția poate fi invocată în tot cursul procesului penal, instanța fiind datoră să o constate din oficiu.

Astfel, raportând normele de drept la circumstanțele de fapt a cauzei, Colegiul penal consideră necesar a-l recunoaște vinovat pe inculpatul Gîsca Nicolae în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală, or, infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar din momentul comiterii faptei imputate (consumării infracțiunii) – anul 2015 (ținând cont de prevederile art. 60 alin. (1) lit.b) Cod penal) și până la adoptarea prezentei decizii au expirat mai mult de 5 ani.

În asemenea circumstanțe Colegiul penal statuează că, în privința inculpatului Gîsca Nicolae (*pe episodul cu partea vătămată Naclacevschi Vasile*) sunt aplicabile prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de pr. penală în coroborare cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

Sintetizând circumstanțele reliefate suprapuse la textele de lege enunțate, Colegiul penal va admite apelul declarat de procurorul în Procuratura r-lui Sîngerei, Marian Ramașcan împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei din 10.01.2023, în cauza penală de învinuirea lui Gîsca Nicolae, cu casarea sentinței contestate, rejudecă cauza cu pronunțarea unei noi soluții potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în sensul descris supra.

În temeiul art. 415 alin. (1) pct.2) Cod de pr. penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelul declarat de procurorul în Procuratura r-lui Sîngerei, Marian Ramaşcan împotriva sentinţei Judecătoriei Bălţi sediul Sîngerei din 10.01.2023, în cauza penală de învinuirea lui Gîsca Nicolae, se admite, casează sentinţa contestată, rejudecă cauza cu pronunţarea unei noi soluţii potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează:

Gîsca Nicolae ***** se recunoaşte vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal şi în temeiul art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, art. 389 alin. (4) pct.3) Cod de pr.penală, se liberează de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripţie.

Gîsca Nicolae ***** se recunoaşte vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal şi în baza acestei Legi se stabileşte acestuia pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (şapte) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii în domeniul afacerilor pe un termen de 3 ani.

Termenul pedepsei aplicate lui **Gîsca Nicolae ******* a-l calcula din data 18.01.2024, cu luarea lui imediată sub gardă din sala de judecată.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia motivată pronunţată şi înmănată părţilor la data de 18.01.2024.

Preşedintele şedinţei, judecătorul:

Ion Talpa

Judecătorii:

Oxana Mironov

Svetlana ŞleahţiŃki